

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Lilivm Inter Spinis

Sterre, Jean Chrysostome van der

Antverpiæ, 1627

F. IO. Chrysostomi Vander Sterre ad S. Michaelis Antuerp. Prioris Ordinis Præmonstratensis in Vitam B. Ioseph Presbyteri & Canonici Steinueldensis Notationes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43032

F. IO. CHRYSOSTOMI
 VANDER STERRE
 ad S. MICHAELIS Antwerp. Prioris
 Ordinis Præmonstratensis
 in Vitam B. IOSEPH Presbyteri
 & Canonici Steiueldensis
 NOTATIONES.

ITA B. IOSEPH SACER- Pag. x.
 DOTIS, &c.] Admirabilem bea-
 ti IOSEPHI Vitam, fideliter iam
 olim à quatuor seculis stilo graui
 & erudito conscriptam, in postero-
 re sua eaque auctiore Vitarum
 Sanctorum editione Tomo II. ad VII. Idus Apriles
 publicauit R. P. Laurentius Surius. Verum pius ille
 Pater, deque Sanctorum cultu optimè meritus, vt
 plurimis in locis dum in Lectorum gratiam Sancto-
 rum historias contrahit, parerga omittit, sed & stilum
 nonnumquam mutat; ita venerande antiquitatis
 amatoribus non satisfecit, qui in Sanctorum gestis,
 maioris fidei gratiâ, eundem ipsum quo scripta sunt
 stilum merito desiderant; quantumuis ille non adeo
 fuerit perpolitus, vt purgatoribus huius seculi auri-
 bus blandiatur. Habent enim hoc vetusta illa maio-
 rums

rums

rum nostrorum deposita, ut in ijs, sicut in hominum
 etatibus, quadam senectutis auctoritas elucescat.
 Quin & ut prisca olim picturam qua paucorum esset
 colorum, huic varia nostrae pretulerunt; ita & hi
 Sanctorum acta longè sincerius oculis putant subijci
 legentium, quae antiquissimorum stilo ceu penicillo de-
 picta, nullis eloquentiae calamistris iniusta sunt, sed
 naturali quodam suo & non fucato colore nitent.

Contraxit Surius variis in locis B. IOSEPHI
 Vitam, varia omisit, etiam integra aliquot capita; sed
 & miraculorum eius vix quartam partem recen-
 suit: stilum saepissimè mutavit, & capita aliter inter-
 punxit. Vetus autem illa, quam hinc publici iuris feci-
 mus, ex ipso Steinneldensi Cœnobio fideliter deprom-
 pta est: quae duos Tractatus complectitur; quorum
 prior quinquaginta novem capitibus absolvitur, et si
 nonissimum capit, quod est LIX. idem sit cum XXXIII.
 adeoque videatur aliunde huic historiae additum, ut
 inferius notabitur. Desideratur autem in dicto Tra-
 ctatu felix eius obitus, ac Translatio: nisi velimus di-
 cere, eadem haec studiosè ab Auctore praetermissa,
 quòd in altero Tractatu, qui Vita huic subiungitur,
 satis diffusè de iis disseruisset.

Est porro alter hic Tractatus quasi quaedam to-
 tius vitae eius Anacephaleosis, in quo mors viri San-
 cti describitur, & plurima quibus eum Deus decora-
 vit miracula. Nullis hic capitibus distinctus erat;
 minusculas tamen in Exemplari MS. habebat minio
 rubricatas, & aliquantum spatij pro summarijs, ut
 videbatur, adijciendis. Conscriptus esse videtur an-
 tequam illa prolixior Vita concinnaretur: ita namque
 ibidem Auctor: Ea quæ vel ipse vidi, vel ab his qui
 viderunt, & verè sciuerunt, veraciter intellexi;
 præsen-

præsenti schedulæ, quantum breuitas temporis permittit, fideliter annotaui, omissis plurimis, quæ in alio Opusculo (si tu summe Opifex annueris) plenius, lucidius, dulciusque tractabo. *Qua igitur hic obiter perstringuntur, diffusè in prolixiori Tractatu describuntur: in quo fortassis ideo felicem eius decessum & miracula supersedit recensere, quòd hic eadem satis accuratè tractasset: etsi verosimilius videatur, opus suum posterius Auctorem non perfecisse. quòd & inde colligitur, quia capitibus xxxviii. prioribus, sua argumenta in MS. deerant, relicto nihilominus pro ipsdem adscribendis spatio. Sed & M. Raso, de quo inferius, satis disertè fatetur in Vita sua Dialogistica præfatione: extare hoc loco (Steinneldiam intelligit) diffusa, & veluti per chartas plurimas, Fratris olim nostri sanctissimi Ioseph sparsa gesta.*

Textum per omnia fideliter antiquo Manuscripto consentientem hic damus, nisi quòd paucis in locis, ubi manifestus satis error amannensis veteris vitio commissus erat, eundem vel correxerimus, vel defectum restituerimus, vel etiam verbulo uno atque altero suppleuerimus. Capitibus etiam triginta octo prioribus sua summaria, ex ipsa Auctoris mente, quòd viris etiam eruditissimis probabatur, adiecimus.

Auctorem huius Vita fuisse B. IOSEPHO synchronum, adeoque ipsius vel Abbatem, vel certè Steinneldensem Superiorem, post Surium affirmat Petrus Cratepolius Minorita Coloniensis, Cornelius Grasius Carthusianus, & alij: quòd & ex cap. xxxix. & pluribus alijs colligi potest. Nec obstat quòd in posteriore horum Tractatum, in miraculo de phrenetico curato, ubi de Sacrista Steinneldensi fit mentio,

tio, addatur, Sacristam hæc aut fortasse hoc scripsisse; quia is aut iussus, aut suapte sponte, miracula quæ apud sepulchrum beati viri quotidie fiebant annotauerit: quæ postmodum Auctor Vitæ suo Tractatui inseruit. Fallitur in Chronico suo Præmonstratensi & Fastis Belgicis ac Burgundicis Miræus, dum illam quæ apud Surium legitur B. IOSEPH Vitam, quæ eadem est cum hac nostra, etsi contractior, putat esse Dialogum M. Rasonis Boni-vicini. Est ille longè diuersus, triginta & uno capitibus constans, qui interloquentibus Magistro & Nouitio, per modum Dialogi textitur: ille iam olim Colonia typis subiectus fuit, quem etiam mecum benignè communicare dignata est R. & Nobilis Domina Margareta Beissel à Gimnich, Hinsbergensis Cœnobij Ordinis Præmonstratensis Magistra.

Fuit R. D. ac M. Raso Bonus-vicinus, alias Goet-ghebuer, è nobili Gandensium ortus familia, vir magna litteraturæ, & Trunchiniensis illius in Flandria iuxta Gandam à S. Amando olim anno 606. quadraginta duobus Canonicis constructi Cœnobij (quod tamen anno 1139. Domino Otgero Trunchiniensi Præposito consentiente, D. Yvvanus Alostensis Comes Præmonstratensibus attribuit) Asceta religiosus: quin & eiusdem Cœnobij Priorem egisse, constat ex contractu quodam quem cum Prelato suo Valtero Bolijn tertio Novembris subsignat anno 1480. eidemque Prelato anno 1485. defuncto, concordi Fratrum & unanimi consensu in Abbatem successit, ut ad me perscripsit R. D. Norbertus Lammius, qui modò Trunchinij Priorem agit. Verùm quatuor tantùm annis dignitatem hanc tenuit, habuitque successorem R. D. Guilielmum

*lielmuu Huygs. Suspicor Rasonem sponte sua digni-
 tati cessisse (etsi nonnemo illum obiisse dicat) & iuxta
 Statuta Ordinis Premonstratensis dist. 2. cap. 6 ali-
 quam sibi domum Ordinis elegisse, eaque de causa
 Steiueldia commoratum fuisse: nisi forte quis dicat
 alium hunc ab isto Rasonem extitisse: quem nihilominus
 constat Trunchinij fuisse professum: & in quodam
 MS. Bibliotheca Steiueldensis libro, in quo & hic
 ipsius Dialogus de Vita B. IOSEPH habetur, prolixis
 laudibus extollitur, vocaturque Lucerna ardens super
 candelabrum posita, ipsique adaptatur illud Gen. 19.
 Sol egressus est super terram. Dicitur ibidem quod
 fuerit SS. Theologia Licentiatu Parisiensis, utrius-
 que Iuris peritus, Confessarius Fratrum, Magister
 Nouitiorum, omnis Monastica institutionis disci-
 plina eruditus, in incessu, statu, habitu, omnibusque mo-
 tibus maturus, omni honestate omni que refertus
 decencia: virtutum profectui quotidiano deditus,
 vultu grauis, veneranda canitie gratiosus, statura
 pusillus, opere strenuus, sermone facundus, in morum
 correctione acerrimus, in confessionibus audiendis per-
 suasor efficacissimus. Anno 1509. quo pestis ibidem
 seuiens eum una cum septem alijs e medio sustulit;
 Nouitium eo morbo decumbentem, & mortem valde
 timentem, in infirmitorio accedens, his verbis solatur:
 Bono animo sis Frater, nam sapius apud sepulchrum
 meum orabis. Conualescit Frater magis ac magis; &
 M. Raso male incipit habere, eodem correptus malo.
 Interrogatur num timeat mori? Respondet humilli-
 me: Non, nisi quantum natura mortem horret, timeo.
 Ecce secura mens mortem omnium terribilium terri-
 bilissimum non metuit. Demum ipso S. Luca coram
 positis Fratribus & orantibus, etiam ipse deuotissima
 mente*

mente unà cum eis ad extremum halitum vsque orans, dormiuit cum Patribus suis. Haëtenus Elogium quo Steiueldia ornatur M. Raso, qui in gratiam nouitiorum suorum, quibus Director præerat, ex ijs qua Steiueldia de Vita B. IOSEPH diffusa & sparsa habebantur, stilo docto & graui Dialogum conscripsit, quem etiam inter SIDERA nostrà cum hac vetusta B. IOSEPH Vita publicamus.

Conscripsit præterea eandem Vitam metricè R. D. VVilhelmus Vressenich, qui in Catalogo Steiueldia Abbatum, inferius subiuncto, decimus quintus numeratur; successitque VVinrico Rumschüttel, qui anno 1359. Abbatis officio cessit. VVilhelmus autem tunc Pastoris munere fungebatur, cum Vitam illam metricam scripsit, anno scilicet 1358. quod ex versibus hisce colligitur quos Vita subiungit:

Mille, C.ter, quini deciesque quater quoque; bini
Anni Verbigenæ defluerunt quasi plenè;
Complet VVilhelmus Vressenich me, sibi detur
Diuinum mel, musto cælesti satietur, &c.

Composita est Vita illa versibus quos vocant Leoninis, pro illo sæculo admodum simplicibus ac radibus, qua hoc modo incipit:

Agrippinensis HERMANNI pauperis ortum,
desinit verò in hisce versibus:

Sanctorum verè legitur tot nullus habere

Vt IOSEPH alloquia cum Virgine-matre
MARIA.

Exscripsit illam circa annum 1608. ex quodam antiquo Ordinario in pergameno Cænobij Fussenich Ordinis Premonstratensis, R. D. Petrus Rostius, Steiueldia Canonicus; qui eandem mecum, ut & plurima alia qua in hæc Notationes retulimus, communicare di-

re dignatus est: cui proinde candidus Lector hæc pleraque accepta feret.

Edidit etiam breue compendium Vita B. IOSEPH in Additionibus suis ad Vitas Zacharie Lippeloo Cornelius Grasius Tom. II. ad diem XXIV. Maij, in quem dies Translationis eius incidit: sed omnium breuissimè eandem contraxit Franciscus Haræus. Agit etiam de IOSEPHO Dominus Ioannes Molanus in Natalibus suis Belgicis: item Constantinus Ghinius in Natalibus SS. Canoniorum Venetijs nuper editis. R. admodum D. Aubertus Miraens, Cathedralis Ecclesia Antuerpiensis Decanus, in Fastis suis Belgicis & Burgundicis, nec non in Chronico suo Premonstratensi ad annum salutis 1236. Guilielmus Gazæus in Historia Ecclesiastica Belgica, & nonnulli alij Chronographi. Edita sunt iam olim anno 1503. Lugduni Batavorum per Hugonem Ianssonium à VVoerden Miracula varia beate Virginis, quibus proluxa satis attextur narratio gestorum B. IOSEPH. Idem etiam in Matre sua dolorosa nuper fecit R. D. Laurentius Benedius, V. I. L. & Pastor Lakenfis. Eiusdem etiam honorificè subinde meminit in egregio suo opere de Christiana perfectione P. Iacobus Alvarez de Paz: Seruatius de Lairuelz in Catechismo suo religioso: Petrus Cratopolius in Catalogo Episcoporum Colonienfis: Raderus parte 2. Virid. & alij plures. Nos etiam in Vita S. NORBERTI per nos edita lib. 2. cap. 2. § 12. & in Chronico Premonstratensi Ecclesie nostre S. Michaëlis Antuerpiensis ad annum 1233. qui est secūda prelatura Arnoldi Erpsemij Abbatis nostri annus tertius, & alibi, de eodē egimus; quin & in HAGIOLOGIO nostro Premonstraten-

stratensi ad IV. Nonas Aprilis Elogium ipsius, quod in NATALIBVS nostris nuper anno 1625. edidimus, Notationibus v. i. i. illustramus.

Prodiit nuper typis Conradi Butgenij Colonia anno 1609. eiusdem B. IOSEPHI Vita Germanicis Rithmis conscripta in Cœnobio Steiueldensi per R. admodum P. ac Dominum (vt opinor) Christophorum Pilckmannum Steiueldia modernum Abbatem, qua 43. capitibus absolvitur. Eadem etiam nuper inserta est generali Sanctorum Legenda Flandro-Belgicè edita per Heribertum Ros-vveydum Soc. IESV Theologum. Meminit & eiusdem in Opere suo Catechistico Ioannes Voglerus Soc. eiusdem, quod Herbipoli Germanicè publicauit; in quo tamen vir ille pag. 318. errore non ferendo eundem facit Episcopum.

IN PRO-
LOGO
pag. 6.

Non solum ob salutem Fratrum suorum, & vnus familiæ, verum etiam totius Ecclesiæ.] Quanta fuerit iam olim sanctitatis B. IOSEPHI existimatio, Auctor Vitæ, verbis hisce citatis non obscure declarat. Cum enim Dominus Sanctum suum statim ab obitu creberrimis inciperet magnificare miraculis; voluit eum qui se supra humanum modum sub omni homine humiliauerat, & omni creaturæ subiecerat propter Deum, mirabiliter exaltare. adeoque Creator lucis, lux vera, lucernam suam ardentem & lucentem, non iam sub modio & in abscondito ponere, sed super candelabrum manifestationis exaltare dignatus est. Hæc Auctor noster in Tractatu miraculorum.

R. P. M. Raso in Vitæ sue dialogicæ Prefatione: Vos proinde castissimi adolescentuli (loquitur tyronibus suis) tanti Fratris efferte merita: facite-
que,

que, ut qui nunc interim venerandus solis est vobis, omni etiam percelebris populo fiat. Indignum enim & pænè iniuriæ loco putem, tam dignissimam Sancti hominis memoriam intra vnus Ecclesiæ Steinueldensis includi angustias, Nescio sanè, an post magnum illum inclytumque NORBERTVM, Candidi huius nostri Ordinis Prouum, hunc meritis alter vicerit. *Perseuerat hætenus eximia hæc de eius sanctitate concepta opinio; adeò ut etiam viri magni eum passim vel Beati vel Sancti titulo cohonestent. Ita Iacobus Alvarez de Paz: Huius meditationis virtute tactus Sanctus HERMANNVS alio nomine IOSEPH dictus. Ita P. Raderus: S. HERMANNVS cognomento IOSEPH. Ita Perrus Cratopolus: In eodem Monasterio requiescit Sanctus HERMANNVS, qui ob animi candorem ac innocentiam dictus est IOSEPH. Ita etiam alij plures. Sed & veteris huius Archetypi titulus erat iste: Incipit Vita Sancti IOSEPH Sacerdotis & Confessoris Canonici in Steinueld. adeò ut iam olim à quadringentis annis eum Sancti compellatione plurimi decorandum censuerint. Habet ab immemorabili tempore in Steinueldensi Ecclesia tumbam elenatam, in qua ipsius sacrum corpus venerabiliter requiescit (ut inferius suo loco dicitur) quin & ibidem statuam ac altare sibi dedicatum; ut nullatenus de IOSEPHO intelligendum veniat S^m D. N. VRBANI PP. VIII. nuperum decretum die XIII. Martij anno 1625. Rome editum ad tollendos abusos qui in cultu non canonizatorum Sanctorum committebantur, cum in eodem declaret Sua S^m se in aliquo non velle præiudicare ijs, qui aut per communem Ecclesiæ con-*

S 2 sensum,

fenfum, vel immemorabilem temporis cursum, aut per Patrum virorumque Sanctorum scripta, vel longissimi temporis scientia ac tolerantia Sedis Apostolicæ vel Ordinarij coluntur.

Permonerunt hac tam eximia Steinneldensis IOSEPH merita Reuerendiss. P. Gasparem Questenbergium, Cœnobiorum Strahoniensis ac Siloënsis in Bohemia Abbatem, nec non Præmonstratensis Ordinis in Hungaria, Polonia, Bohemia, Moravia, &c. Visitatorem, S. Cæs. Maiestatis Consiliarium, scribo apud eandem S. Cæsaream Maiestatem agere, quatenus ipsius interuentu à S. Sede Apostolica eidem publici ac diuini decernerentur honores: porrectaque humilitum suo, tum Ordinis totius Præmonstratensis nomine, supplicatione à Cæsarea Maiestate petijt, ut quo in Dei Sanctorumque ipsius honorem ac cultum procurandum studio, in Monasterium Strahou, Ordinemque ipsum Præmonstratensem est fauore, tot hæctenus publicis summa gratia argumentis manifesto vnum clementissimè adijcere dignaretur cumulo tantorum meritorum, Quo quidem vno (verba sunt libelli supplicis) gloriosi in Sanctis suis Dei gloria, veneratio Beatorum, Ecclesiæ decor, Sacri Romani Imperij vestraque adedè Maiestatis præsidium atque tutela non sine piarum vbi-que mentium fructu & gaudio maximum incrementum sumptura sint. Recensitisque B. IOSEPHI præclaris meritis, eundem quem vita mortisque sanctè obita, & operum stupendorum siue cum viueret seu postquam vixit irrefragabili testimonio, indubitatum iam olim Celi ciuem habitum constat, ac terræ præsidium; uti Sedis Apostolicæ sacra censura vendicet tandem, obnixè à Cæsare flagitat. Inclytam
nam-

namque Germaniam & Mis S^r regnum hinc & ornari & fulciri, cum adeò possit, æquum est. Addatur sideribus cæli nostri Germanici tam illustre Astrum, quò potentiùs illa de hodiernarum hæreseon tenebris tam grauis & diuturna nox discutiatur. Augescat contra impugnatores Sanctorum, Sanctorum exercitus: nouis Imperij ac V^r Mis hostibus nouus clypeus obijciatur. Fuit ille ciuis Colonienſis vrbs, & in Germania maximè celeberrimæ sanctissimæque; & in Deum pietate, in Imperium & Cæsares, quanta alia hætenus ciuitatum nulla, fide. *Pergit, interiectis variis de sanctitate I O S E P H I documentis, de vicinorum populorum erga eum hætenus perpetuo studio, cultu, ad sepulchrum illius iam ab initio è terra (ut solent Sanctorum) eleuatum cum muneribus ac votis concursu: Quæ sanè tanta sunt omnia, imò singula, vt satis mirari non possint, aut etiam indignari, magni hodie in Ecclesia Dei viri, cum tot alibi non magis compertæ sanctitatis, neque minùs antiquæ memoriæ viri Sanctorum hodie catalogo (quæ sæcu i nostri gloria singularis, & apud Deum gratia est) adscribantur, hosce hætenus diuinos honores I O S E P H O non esse delatos: verùm hoc S. Cæsareæ Mis S^r benignus Deus seruatum voluit. Quæ etiam super hac re grauissimè ad Oratorem suum Principem Saueſſi, quin & ad Illustrissimos Cardinales Germanicæ nationis Protectores literas dedit, sed & S^{mo} D. N. VRBANO Papa VIII. deuotè supplicauit, quatenus, vt afflictissimæ Germaniæ diuina & celestia auxilia conciliet, ad illa quæ suo nomine per Principem Saueſſi Sr Sanctitati iussit exponi, exoptatum posset habere*

responsum: hac in re S^m Sanctitatem de Caelesti Hierarchia, de Ecclesia militante, de eiusdem Advocato & propugnatore, qui impensissimè id desiderat, quàm optime merituram. Dabantur hæ litteræ Vienna III Octob. anno 1626.

CAP I.
pag. 8.

Habuit igitur B. IOSEPH locum natiuitatis suæ illam inclytam ciuitatem Coloniã.] Coloniã intellige Agrippinã, quæ est vrbs ampla, florens atque magnifica, inferioris siue secundæ Germaniæ caput atque metropolis, ad citeriores Rheni ripas sita, pulchram mediâ luna formam exprimens. Vbiorum olim sedes fuit, qui grauitè à pugnaci Suenorum gente bellis & obsidione laceßiti, Romanorum implorantes auxilium, à Iulio Cæsare in amicitiam S. P. Q. R. recepti fuerunt. Fabulantur nonnulli eam à quodam Troiano extractam, nomine Colono, post excidium Troiæ: verùm qua facilitate assumitur, eadem reijcitur, cum non probetur. Suetonio in Ottone Agrippina dicitur, ab Agrippa genero Octauiani Augusti: cuius tempore, ne multarum nationum, ac potissimum Suenorum illac in Gallias incursiones facientium, iniurijs perpetuò forent obnoxij, in vltiorem ripam Treuirorumque partes Vbiorum gens transgressa, nouum ibidem oppidum condere, atque in eo circumque illud habitare cœpit, illos in fidem suam recipiente M. Agrippa Augusti genero, ac auo Agrippina Germanici filia, quam C. Cæsar in coniugem adsumpsit, auctam cognomento Augusta: qua quò vim suam socijs quoque nationibus ostentaret, in oppidum Vbiorum veteranos coloniãque deduci à Claudio Cæsare impetrat, cui nomen inditum ex vocabulo ipsius: atque eo tempore Colonia Agrippina dici cœpit. Hæc Georgius Braun
in præ-

in precipuis Orbis Urbibus de Colonia, ex Tacito, Suetonio, & alijs. Paulus Patavianus L. vii. ff. de cen. Agrippinenses in Germania inferiori iuris Italici esse scribit, & Germania inferioris metropolim eam nominat. Auctor est Sextus Aurelius Victor, Traianum imperium apud Agrippinam nobilem Gallie coloniam suscepisse. Inter praeclara illa decora, quibus inter ceteras Urbs Colonia Agrippina prae-fulget, quae vincula oratione Rodolphus Langius, Ioannes Murmellius, Hermannus Buschius, Baptista Mantuanus, Antonius Liberius, Petrus Rauennas; soluta verò Aeneas Silvius, Adrianus Barlandus, Franciscus Irenicus, Iacobus Middendorpius, & alij prosequuntur; non minimum locum tenet ea quam à fide in Deum & Religione habet commendatio. Postquam enim fide Christi imbuta est, nunquam sese heresibus uniuersim, disiecto fidei Catholica labaro, legitur polluisse; vnde de illa merito circumferuntur vetusti hi versiculi:

Gaude felix Agrippina sanctaëque Colonia,
Sanctitatis tuæ bina gerens testimonia.
Postquam fidem suscepisti, ciuitas prænobilis,
Recidiua non fuisti, sed in fide stabilis.

Quin & in sigilli sui peripheria iam olim hanc prætulit inscriptionem: Sancta Colonia Sanctæ Romanæ Ecclesiæ fidelis filia. Supra omnes vicinas vrbes magno Dei munere plurimis est nobilitata SS. Reliquijs. Præter enim tria SS. Magorum corpora, SS. quoque Pontificum suorum Agulolphi, Energisli, Seuerini, Cuniberti, & aliorum complurium SS. quos in Sacratio suo Agrippinensi recenset P. Erhardus Vinheim; feliciter irrigata est pretioso SS. Maurorum, SS. Gereonis & sociorum Martyrum, sed & complu-

complurium millium ex S. VRSVLÆ societate Virginum & Martyrum sanguine; eorumdemque sacra pignora velut inestimabiles thesauros honorificè adseruat. Sacro hoc rore fecundata, præter complura orbis lumina, & inter ea magnum illum Carthusia parentem Brunonem, felici quoque gremio protulit Beatum hunc nostrum HERMANNVM, postea IOSEPH dictum.

CAP. I.
pag. 8.

Nomen HERMANNVS accepit.] Nominis HERMANNI, quod beato infanti nostro in Baptismo inditum est, & præclara continet futura eius sanctitatis omnia, duplicem Auctor noster hic adfert significationem; illudque vel Virum exercitus, vel Virum honoris denotare asserit: adeoque iam tum diuina bonitas hoc beati huius paruuli nomine præsignificare voluit, ad quam illum cum matura ætate sanctitatis eueheret gloriam. Adrianus Schrieckius Rodor-nius Originum rerumque Celticarum lib. 22. n. 41. nomen HERMANNI significare ait Dominantem virum: que etiam nomenclatura in IOSEPHVM nostrum optime quadrat.

Floruerunt in candida hac & Præmonstrata S. NORBERTI familia alij nonnulli huius nominis viri magni, interque illos, Hermannus Scheidensis Ecclesie primus Abbas; cuius ad VIII. Id. Augusti in Præmonstratensi nostro HAGIOLOGIO, ubi natalem eius illustramus, hoc Elogium (quod & in Natalibus SS. Ordinis Præmonstratensis habetur) teximus: In Scheidensi Cœnobio beati Hermanni primi eiusdem Ecclesie Abbatis & Præpositi Ordinis Præmonstratensis. Qui ex Iudaismo mirabiliter ad CHRISTI fidem conuersus, in Capenbergensi Cœnobio Præmonstrati Ordinis habitu suscepto,

pto,

pro, candidæ huic IESV militiæ adscribi voluit: in qua per omnes Christianarum virtutum ascendens gradus, ad tantam perfectionis Euangelicæ excellentiam deuenit; vt quò olim zelosior extiterat propugnator Iudaicæ perfidiæ, eò nunc gloriosior æternæ esset assertor veritatis: quin & Scheidensis Ecclesiæ prælaturam piæ & sanctæ conuersationis exornauit exemplis. *Floruit ille sub ipsis Ordinis nostri incunabulis anno 1122. natus item Colonia Agrippina; verùm ex Iudæo Christianus factus est, partim sanctitate permotus BB. Godefridi & Ottonis Capenbergensium Comitum ac Fundatorum, Ordinem Præmonstratensem profectum; partim disputatione cum fidelibus habita, nominatim cum celebri illo Tuitiensi Abbate Ruperto; sed potissimum diuina de super gratia tactus. Qualiter exemplo BB. Comitum compunctus fuerit, describit ipse in Conuersionis suæ historia, quam viginti & uno capitibus texuit, nosque eamdem in SIDERIBVS nostris publicamus.* Contigit me quodam tempore, inquit cap. 5. ad Capenbergense Cœnobium deuenire: is autem locus in montis fastigio constitutus, castro quodam per totam VVestphaliam opinatissimo fuerat insignis. Cuius magnificæ ac regiæ generositatis Comites Godefridus & Otto germani, roseo ac primæuæ ætatis flore vernantes, diuitijs ac totius sæcularis pompæ voluptatibus affluentes, igne diuini amoris accensi, quidquid in hoc mundo deliciarum vel habebant vel habere poterant, alacri pro CHRISTO deuotione reliquerunt: ipsumque castrum cum sufficientissimis patrimonij sui prædijs, Deo in simplicitate cordis sui læti offerentes, in Monasterium illud Cle-

ricorum regulam B. Augustini tenentium commutarunt. Scientes autem perfectorum esse, non solum sua, verum etiam semetipsos relinquere; ipsi Euangelicæ perfectionis feruentissimi æmulatores cum omnibus suis semetipsos pariter abnegarunt: assumptoque eiusdem professionis habitu, suas mansuetissimè cervices alieni moderaminis iugo submiserunt; ita cunctos Fratres totius humilitatis abiectioe præuenire certantes, sicut eos sæculari prius dignitate præcesserant. Istuc, vt dicere cœperam, veniens, in hac Christi fidelium societate ex hominibus variæ conditionis diuersæque nationis collecta, Isaia de CHRISTI temporibus prophetiam specialiter cernebam impletam, quam ad erroris mei munimen carnaliter putabam in CHRISTI aduentu esse complendam. Vitulus, inquit cap. 11. leo & ovis simul pascentur, & puer paruulus minabit eos. *Hæc & alia plura Hermannus in dicta Conuersionis sue historia: quam ex Scheidensi Archiuo fideliter depromptam mecum communicauit R. & eruditus D. Ioannes Cesar Knechstadiensis Cœnoby Ordinis Premonst. Canonicus, quondam Scheide Prior. Hermannus hic non minus scientia quam vitæ integritate præstitit suis quos genuit, aluit, & fouit, Religiosos. Ex ys quidam Episcopi Riga in Liuania facti, alij Prepositi ibidem, alij alibi pari cum vitæ sanctitudine scientiam adiungentes celebres facti, multorum animos in sui admirationem & imitationem rapuere. Hæc D. Cesar.*

Alter huius nominis in hac ipsa item Capenberga Hermannus Comes Marensis floruit, qui anno 1171. B. Ottoni, B. Godefridi germano, in Capenbergensium

gensium Præpositum susceptus est, eidem & nobilitate & sancta vita meritis equalis. Erat is Ludouici Comitissæ filius, qui cum eadem piissima matre sua (de qua in HAGIOLOGIO nostro ad VIII. Id. Febr. egimus) Marensi iuxta Nonesium Præmonstratensium virginum Cœnobium feliciter fundauit: cuius iam olim effigies in dicta Marensi Ecclesia cum diademate adinstar Beati fuit expressa, caput habens eo quo alicuius sanctitas denotari solet diademate seu splendore circumdatum. Nos eius tam in HAGIOLOGIO nostro quàm in publicatis nuper anno 1625. NATALIBVS ad VIII. Id. Augusti hoc Elogium descripsimus: In Capenbergensi VVestphaliæ Cœnobio B. Hermanni, quarti eiusdem Ecclesiæ Præpositi, Ordinis Præmonstratensis. Qui Lotharij Comitissæ de Are & B. Hildegundis filius, Comitibus Marensi & Arensi præposuit improperium Christi: & mundi nobilitate spreta, per solidas virtutes viam sibi ad cælos muniuit.

Hermannos hosce etate posterior, sed meritis excellentior, ac fama celebrior, secutus est Steinneldensis noster HERMANNVS: cuius etiam gloria promouenda, & Beatificationis negotio accelerando, impensè studere nuper intelleximus Generosum ac Magnificum D. Hermannum à Questenberg, Reuerendissimi Gasparis Questenbergij Strahoniensis Abbatis fratrem, qui non sine totius Ordinis Candidi mira gratulatione (qui vel ob hoc beneficium immortale se plurimum eidem semper debere fatebitur) apud Sac. Cæs. Ma. (apud quam multum auctoritate pollet) affectuosè institit, quatenus pro publico B. HERMANNI cultu apud Sedem Apostolicam agere dignaretur. Et quia
HER-

*Hermannus hic à Questemberg patricia Questem-
bergiorum gente Colonia editus est, nec non coniugem
habet Liskirchiam, Clarissimi Liskirchy Coloniensis
Consulis filiam; ideo cognominis sibi B. HERMANNI,
& concinis sui Agrippinensis pium cultum quo po-
test modo augere ac procurare conatur.*

CAP. III.
pag. 12.

Monasterium B. MARIAE Virginis &
Dei genitricis ingressus.] *Quodnam hoc fuerit
Monasterium à beato IOSEPHO parvulo fre-
quentatum, & in quo tot diuinis fauoribus affectus
fuerit, Auctor huius historia non expressit: exprimit
autem in Vita sua metrica R. D. VVilhelmus Vres-
senich Abbas Steiueldensis, cum hanc B. Virginis
Ecclesiam altam vocatam scribit hisce versibus, etsi
rudibus:*

*Appositusque scholis docilis, discit vehemèter,
Doctrinis solis intendens; imò frequenter
Intrans Ecclesiam (quæ dicitur Alta) Patronæ
Deposcit veniam prece supplice, &c.*

*Cum autem felici gremio Agrippina Colonia plurima
complectatur tum illustrium Canoniorum Collegia,
tum præclara utriusque sexus Cœnobia, præter no-
uemdecim Parochiales Ecclesias, ac minores Capellas
quamplurimas, & inter illa varias B. Virgini sacras
ades; videre oportet quanam ex illis fuerit Monaste-
rium hoc vel Ecclesia B. MARIAE quæ alta dici-
tur. Est ibidem Ecclesia B. MARIAE ad gradus di-
ceta, in qua corpus B. Agilolphi Archiepiscopi hono-
rificè adseruatur, & insigni Canoniorum Collegio
spectabilis. Similiter ibidem videre est Cœnobium
B. MARIAE ad hortum appellatum: item Cœno-
bium B. MARIAE Virginis in Seyen: B. MARIAE
in Bethlehem: B. MARIAE Virginis in Strickgass.
Sed*

Sed & Parochialium Ecclesiarum quedam dicitur B. MARIÆ ad auream portam in pasculo: alia B. MARIÆ in Liskirchen: item B. MARIÆ ad indulgentias: B. MARIÆ in Ierusalem. Denique celebre est ibidem Collegium Canonicorum ex nobili progenie ortarum, & aliorum Canonicorum, in honorem Virginis beata consecratum ad Capitolium nominatum, in quo præter corpus B. Vitalis varia referuntur præclarissima Reliquia. Hanc Ecclesiã sic dictam ad Capitolium constat, quòd eo loci erecta sit, ubi olim M. Agrippa, (unde nomen Agrippina huic urbi habuisse superius diximus) ad imitationem urbis Romæ in loco quodam editiori Capitolium dicitur construxisse. Testatur id ipsum in Sacrario Agrippina Erhardus Vinheim Carthusianus hisce verbis: Ad imitationem urbis Romæ M. Agrippa Capitolium in hoc monticulo construxit. & subdit: Hinc in antiquissimis monumentis Collegiatam hanc Ecclesiam olim MARIAM altam vocatam certum est. Hanc igitur Ecclesiam sine Monasterium B. MARIÆ ad Capitolium olim altam dictam, à beato etiamnum puero IOSEPHO piè frequentatam, probabile est.

Solent à legentibus, in his factis puerilibus, CAP. V non pueriles quæstiones moueri: quas quidem pag. 17. tangere, non autem soluere decreui.] Non satis sibi existimat Deus, quòd se suis amicis per vias ordinarias manifestet; sed interdum id facit vijs extraordinarijs, noua specula adinueniendo, in quibus beneuolum eius vultum sacraque mysteria intueantur. Has vias sine modos reducit S. Augustinus lib. 12. de Gen. ad lit. c. 3. & seq. S. Isidorus lib. 7. Etymolog. c. 8 S. Thom. 2. 2. q. 174. a. 1. & alij, ad tres;

tres; quos primo Tractatu Ducis sui spiritualis c. 22. insinuat Ludonicus de Ponte: agit autem ex professo Tractatus 3. c. 8. de tribus extraordinarijs contemplationis formis, in quibus Deus D. N. mysteria sua manifestat per figuras corporeas aut imaginarias, aut etiam sine illis, ac de admirandis effectis & proprietatibus earum. Primum autem modum dicit esse, per figuras aliquas, imagines, aut externa signa qua sensibus corporis & omnino vigilantibus percipiuntur. Hoc modo manifestavit se primum Deus Moyfi Exodi 3. cap. apparens ei in flamma ignis de medio rubi, qui non comburebatur. Et in nouo Testamento Ioan 1. c. vidit S. Baptista Ioannes columbam de caelo manentem super Christum. Et quoniam manus Domini non est abbreviata (inquit citatus Auctor) nec alia nunc est quam fuerit olim, etiam nunc concedit multis personis rare virtutis hunc modum contemplationis, seipsum illis ostendendo aut in forma infantuli, aut in cruce, aut in alijs figuris & imaginibus, qua diuinas personas representant, aut Angelos, aut Sanctos. Tales fuere visiones plurimae exhibitae B. Virgini Terefia; de quibus, & aliorum SS. reuelationibus, diffusè disserit Franciscus Kibera Vita S. Terefia lib. 1. c. 1. Eiusmodi etiam fuere variae apparitiones quae obtigerunt B. nostro IOSEPH; de quibus, & potissimum de modo quomodo illae fiant, hoc Capite, quod à Surio praetermissum est, disserit Auctor noster. Qui cum in mystica Theologia admodum fuerit peritus (ut ex varijs huius Historie capitibus patet) & contemplatiuae vitae magnam habuerit experientiam; ex humilitate, vir alioquin doctus, quaestiones quas mouet, refugit decidere, indicatis dumtaxat modis aliquibus quibus haec reuelationes aut apparitiones possunt

sunt accidere. Petrus Thyraus, vir egregiè doctus, Tractatu de Apparitionibus diuinis hac de re adeò luculenter differuit, ut eius singulari labori vix quidquam videatur addi posse. Sed & R. P. Iacobus Alvarez de Paz Operum Spiritualium Tomo III. lib. 5. p. 3. qua gradus contemplationis enumerat, capite 10. decimum recenset contemplationis gradum, Apparitionē Christi & Sanctorum corpoream. Tria ibidem apparitionum seu reuelationum genera ex communi Patrum & Theologorum iudicio distinguit: corporeum, imaginarium, & intellectuale. Visibilis autem siue corporea aut sensibilis apparitio est, quando Christus, aut Beatissima Virgo, aut aliquis Angelus aut Sanctus, se oculis ipsis corporeis videndum, aut aure audiendum, aut manibus palpandum offert. Sic enim Angelos & Sanctos apparere, communis ferè omnium Scholasticorum & multorum SS Patrum sententia est: in quibus est Augustinus, Isidorus, Damascenus, Bernardus, & alij. Fiunt autem omnes istæ apparitiones communiter (ut censet Paz, & suggestit etiam in hoc Capite Auctor noster) Angelorum ministerio, qui virtutem habent ex aëre, admixtis alijs elementis, vel aliquo illorum, corpora consociendi, quæ formam humanam exprimant, & vocem ac motum, & alia propria corporis humani oculis intuentis exhibeant. Aliquando (verba sunt Gregorij 28. Moral. cap. 2.) imaginibus, & ante corporeos oculos ex aëre assumptis per Angelos loquitur Deus. Sicut Abraham non solùm tres viros videre potuit, sed etiam habitaculo terreno suscipere; & non solùm suscipere, sed eorum visibus etiam cibos adhibere. Nisi enim Angeli quædam nobis interna nuntiantes, ad tempus ex aëre corpora sume-

fumerent, exterioribus profectò nostris obtuti-
 bus non apparent: nec cibos cum Abrahā cape-
 rent, nisi propter nos solidum aliquid ex cælesti
 elemento gestarent. *In his etiam corporibus nunc
 quidem ipsum Deum, nunc Christum Deum & ho-
 minem, nunc beatam Virginem, nunc aliquem San-
 ctum aut Sanctam cælestis patriæ, nunc seipsum in spe-
 cie humana orantibus exhibent. Subdit autem ibidem
 plura P. Alvarez, quomodo non debeant censerī ho-
 mines à Deo decipi, cum externa specie Christus, aut
 B. Virgo, aut aliquis Sanctorum per Angelos viden-
 dus proponitur; atque ita non Christus, sed Angeli,
 qui se nobis exhibent, videantur. An cum Senatus
 Regius quidpiam Regis nomine decernit, eidemque
 Regios honores deferimus, illusio aut fallacia est? Non
 profectò; quia videlicet auctoritate accepta à Rege
 ipsum refert, & pro ipso se substituit, & sub hoc tenore
 verborum iudicium suum profert, aut mandata pro-
 ponit; Nos Philippus D. G. Rex Hispaniarum;
 cum tamen Senatus in persona non sit Rex, sed quin-
 que aut sex Senatores civilium legum periti. Hac ra-
 tione P. Alvarez hunc visibilium siue corporearum
 apparitionum modum explicat: in quo tamen nescio
 quid ieiuni notare est, quod magnitudini diuine erga
 Sanctos charitatis non satisfaciatur: unde fortè non
 male quis dixerit, Christum Dominum, B. Virginem,
 & alios SS. in propria persona Sanctis sæpè apparere;
 idque per replicationem fieri, quomodo S. Antonius,
 de Padua, & concionem habuisse apud montem Pes-
 sulanum, & simul Alleluia in Choro Monasterij sui
 longè inde dissiti cecinisse dicitur. Certè cum in Actis
 Apostolorum, Christus in celo residens ad dexteram
 Patris, se in via Damasci videndum exhibuit Saulo,
 qui*

qui eundem nouissime sibi tamquam abortiuo visum
asserit, ut cum ceteris Apostolis, indubitatus & ocu-
laris esset testis resurrectionis Christi; non satisfacit, si
eundem tantum Angelum aliquem vidisse assera-
mus: adeoque cum in hac Historia B. IOSEPHO
Virginem Deiparam sepius apparuisse legamus, ut
& alijs SS. accidit, etiamsi forte per Angelos fieri
potuit, nimis tamen hoc ieiunum esse videtur, pro illa
ingenti charitate Matris illius pulchra dilectionis,
qua diligentes se diligit, & preoccupat inquirentes
se. Hac tamen a me, salua semper S. R. E. censura, &
aliorum melius sentientium iudicio, dicta sint.

Aduocans paruulum statuto coram facie CAP. VI.
pag. 20.
sua ait.] Prodiit Monachij nuper auspicijs Illustris-
simi Principis D. Friderici Gulielmi Ducis Teschi-
nensis, & c. libellus cui titulus Alphabetum Christi,
seu Virtutes precipue qua adolescentes ornant; in
quo cum sepius, tum potissimum in littera P. fit men-
tio S. HERMANNI; proponiturque in virtute
Pietatis omnibus pueris imitandus S. HERMAN-
NVS cognomento IOSEPH: refertur autem ibi-
dem desumptum ex 2. p. Viridary Raderi egregium
pietatis ipsius exemplum; quod cum partim cum eo
quod hoc Cap. 6. dicitur, conueniat, partim vero ab
eo non nihil discrepet; operapretium putari, hic illud
iisdem quibus Auctor ipse, verbis enarrare, qui illud
ab alio forsitan hactenus nobis incomperito Scriptore
mutuatus sit.

HERMANNVS Colonia Agrippina honestis qui-
dem sed nullarum penè facultatum parentibus na-
tus, ob animi candorem, ingenij simplicitatem, ac pre-
cipue amorem quo in B. Virginem amulo quodam
cum B. IOSEPHO studio ferebatur, IOSEPHVS
T andys.

audyt. Puer adem sacram paternis laribus coherentem assidue terebat, & crustula vel panis vel horti fetus poma, pyra, quae in opsonium à parentibus accipiebat, cum effigiato puero IESU à Virginis collo pendente communicabat. Visus est Christus delectari liberalitate pueri, & cum illo comesse, imò verò & lustrare: adeo se Maestas diuina ad hominis conditiones demittit. Quod ubi mater ex HERMANNO sepius audyt; Age, inquit, fili, quia natum Virginis sepius conuiuiam habuisti, precare Matrem eius, ut & ipsa nobis esurientibus, & omni ope nunc destitutis epulum paret. Rogauit HERMANNVS, & impetravit; iussus matri significare, conditum esse aurum sub lare domestico. Reperit mater, & familiam inde aluit; Deum Matremque debitis gratijs venerata, HERMANNVM Steinueldensi Cœnobio consecrauit. Vbi quemadmodum & sanctissime vixit, ita & sanctissime obiit. Factum bene! simplices astra rapiunt, dum alij sibi sapientes seipsos magnifice circumspiciunt. Hæc ille.

CAP. VIII.
pag. 25.

Per quosdam notos suos illum itinere prospero in Ecclesiam Steinueldt Colonienfis Diœcesis Ordinis Præmonstratensis perduxit] Cœnobium Steinueldense celeberrimum ac florentissimum in Diœcesi Colonienfi in Eyfflia situm, apud R. D. Seruatium Lairuelz in Circaria VVestphalia Græco nomine Αἰδοπεδιον vocatur, quod Latine dixeris Campum petrosum, ut etiam sonat ipsum nomen Flandro-Belgicum Steenueldt, & Germanicum Steinfeldt. Incltyti huius Cœnobij originem ac progressum ex litteris R. D. Balthasaris Panhausen Oppoterani, Steinueldiaë Abbatis XXXIV. Præmonstratensi suo Chronico ad annum salutis 1126.

qui

qui est fundari Ordinis Præmonstratensis sextus, B. P. N. VValtmanni primi ad S. Michaëlem Abbatibus quartus, inuenit R. D. Aubertus Miræus, Cathedralis Ecclesiæ Antuerpiensis Decanus, de sacris historijs, quarum amantissimus & scientissimus est, optime meritus. Verùm, ut benè notauit R. P. Georgius Garnefeldt Coloniensis Carthusia Professor, ac Suriane celle studiorumque hæres, in dicto Panhauisano rescripto satis grauis commissus est error circa Chronologiam qua historiarum vita est ac lumen: adeoque propter similes errores quos in Coloniensium Episcoporum Annales irrepsisse deprehendit, bono publico eosdem edendos concinnauit: qui, ut in sacris antiquitatibus apprimè est versatus, ita etiam ex affectu studia nostra inuandi, grauissimum suum iudicium in nonnullis subinde nobiscum communicare dignatus est. Steiueldensis itaque Cœnobij auspiciis ex Oppoterano ita se habet.

Sub Henrico I. Imperatore in Coloniensi districtu vir quidam fuit illustris ac generosus Sibodo ab Hochsteden, dictus Comes de Are, potens ac multorum castrorum ditiorumque possessor ac Dominus, deuotionis pietatisque perquam studiosus. Hic, ut illustrium ac nobilium mos est, cum venationibus in his remotioribus Comitatus sui partibus nimium se aliquando oblectaret; ne hoc corporali exercitio, spiritus feruor deperiret, deuotionis zelo accensus, Oratorium construere instituit: quo & ipsum suum interiore hominem, orando pieque meditando, subinde non nihil occuparet ac reficeret. Loco igitur ad hoc in famosa ac multorum scriptis celebrata Arduenna silua delecto, sterili quamuis in gleba ac solo saxoso, (vnde & nomen Steiueldt derivatum est) tamen

orationi & Religiosorum secessibus apto, domum in nomine Domini edificare coepit, & diuino aspirante Numine feliciter adificio prosperate, breui in Monasterij formam redegit: quod deinde cum pro pio eius voto per Sifridum Archiepiscopum Coloniensem in Dei eiusque Genitricis ac duorum Apostolorum Petri & Pauli honorem consecratum esset; Congregationem Sanctimonialium virginum, qua sub regulari disciplina D. Benedicti ibidem Deo militarent, illic constituit. Hic error est, ut bene notauit P. Garnefeldt, cum Sifridus praesuerit ab anno Christi 1272. usque ad annum 1298. neque ullus alius umquam huius nominis fuerit Colonia designatus Episcopus. Quare vel pro Sifrido substituendus est B. Bruno Colonienfis Episcopus xxvi. sub quo in Catalogo Petrus Merssaus Cratepolius huius Steiueldensis Cœnobij auspiciū refert, quem Lector consulere potest, etsi nolim Chronologia eius nimium fidat: vel potius pro Sifrido VVifridum legendum puto, qui Brunonem immediate praecedit; & anno salutis 925. (inquit in Catalogo Cratepolius) creatus est Pontifex, ac in eo administrationis genere annis 25. sub Henrico Aucupe inculpate vixit. Consecrauit ergo primum Steiueldense Oratorium VVitfridus: & quò nouellum hoc suum Collegium decoratum magis & exornatum redderet Sibodo; adito Treuirensi Archiepiscopo (quem Cratepolius Rutgerum vocat, & in Treuerensium Archiepiscoporum Catalogo numerat LXVIII. fuit que vir doctus ac prudens, qui post viginti regiminis annos obiit anno Christi 934.) religiosa liberalitate & fauore ab eo Reliquias & corpora SS. Potentini, Felicij & Simplicij, qui ante multos annos martyrio coronati, in Cardenensi apud Mosel-

Mosellam Ecclesia in veneratione habebantur, obtinuit, eosdemque ad Steiueldense suum Monasterium transtulit. Atque exinde, accedente ad sacras has Reliquias piorum hominum deuotione & peregrinatione, idipsum Monasterium paulatim illustrius redditum est.

Fuit autem S. Potentinus Aquitania Ducis filius; qui parentibus inuitis Christiana fide suscepta, ad Diaconatus ordinem promotus, ob ardorem fidei, & bonae fame odorem, à VVestphalis in Pastorem postulatus est, ut urbi praesset Monasteriensi. Quem in itinere constitutum consecutus patruus, tandem inuentum cum aliquot socijs impiè trucidauit. Horum autem sacra Reliquia etiamnum hodie Steiueldia pia deuotione asservantur. Quin & cum S. Potentinus passim Dalmatica lilijs variegata efformetur, manibus tela praefrens; hinc Conuentui huic suspicor haesisse pro intersignio Cor transfixum, distinctum lilijs; addito Symbolo, Cor mundum & contritum, quod sigillo suo exprimit.

Cum autem Sanctimoniales memorate laxius viuere coepissent, & iam 177. annis in eodem loco perstitissent; iisdem propter negligentiam amotis, Canonici Regulares ex Springerbacensi Monasterio Treuirenensis Diocesis substituti sunt: qui ibidem per annos 23. (viginti dicit Cratopolius) sub vsitato Canoniorum Regularium habitu, Domino Deo seruierunt. Ordine demum Praemonstratensi anno 1120. Diuo NORBERTO auctore feliciter inchoato, ac mirum in modum sese diffundente; etiam hi Canonici praefato Ordini sese subiicientes, Candidum habitum susceperunt. Quod factum existimo non anno 1142. (quo Steiueldia multis privilegijs donasse ac muni-

nisse in rescripto Panhausiano dicitur Fridericus Colonienſis Archiepiſcopus, qui adiuerit conatus Theodorici Comitis de Are, Monasterium ampliantis & in melius reformantis, bonisque ac redditibus amplioribus dotantis) verum anno 1124. adeo ut in literis numeralibus per transpositionem commissus sit error, & pro 1142. scribi debeat 1124. hoc enim anno vel circiter, aut certe 1126. quo Cœnobij huius in Chronico suo foundationem refert Miraus, Steinueldensis Ecclesia Ordini adiuncta est. Nec potuit anno illo 1142. Theodorici conatus adiuuisse Fridericus (ut iterum bene notat Garnesfeldt) cum inter Episcopos Colonienſes, quatuor tantum hæcenus præfuerint Friderici: primus ab anno 1099. vsque ad annum 1131. sub quo S. NORBERTVS Canonicum suum Ordinem inchoauit: secundus ab anno 1157. vix annis duobus: tertius ab anno 1370. vsque 1414. quartus ab anno 1562. vsque ad 1567. Ex quibus constat, necessario Fridericum I. hic intelligi, qui vsque ad annum 1142. non peruenit. Primum autem Monasterij regimen per Præpositos administratum est, quorum primus extitit Eueruvinus vel Eberuvinus, vir egregie doctus; qui inter alia Epistolam scripsit ad S. Bernardum, ex qua nonnulla citat Ioannes Garetius in Classibus suis de vera presentia Corporis Christi in Eucharistia: floruitque anno 1142. Secundus fuit Vdalricus, vel ut alij, Vlricus Parisiensis studij S. T. Doctor, de quo præclara refert Cæsarius Heisterbacensis Dialogorum lib. 4. cap. 62. Tertius fuit VVernerus: Quartus, Tetzelinus: Quintus, Hermannus. Exinde Præpositis in Abbates euectis, sub regimine 35. Abbatum ad hunc vsque diem alternante fortuna perstitit.

Abba-

Abbatum seriem ex Steiueldensibus Annalibus hic breuiter subnecto. Primus in Abbatialem dignitatem promotus Albertus fuit, vir valde religiosus, & cultui Beatissima Deipare impensè deditus, ut ex Cap. 24. huius Historiæ constat, electus anno 1194. II. Herenfridus, electus anno 1197. III. Eberhardus, electus anno 1211. IV. Macarius, electus anno 1226. Floret hoc tēpore B. IOSEPH. V. Gerhardus. VI. Gosvvinus. VII. Lambertus. VIII. Gosvvinus. IX. Ioānes. X. VVimmarus. XI. Adolphus de Doldendorp. XII. Fredericus. XIII. Marsilius, XIV. VVinricus Rumschüttel. XV. VVilhelmus Vressenich. XVI. Mathias. XVII. Conradus, electus anno 1366. præfuit annis 5. XVIII. Gerhardus, præfuit annis 11. XIX. B. M. Godefridus de Bonnenberg, sub quo Monasterium à Britannis spoliatur & penitus euertitur; sed & ipse Abbas miserè excarnificatus coronam martyrij adipiscitur: cuius in HAGIOLOGIO nostro ad XVI. Kal. Iannarias hoc Elogium teximus: In Steiueldensi Cænobio passio S. M. Godefridi de Bonnenberg, decimioni Ecclesiæ Steiueldensis Abbatis Ordinis Præmonstratensis. Qui Britannis Steiueldensem Ecclesiam deprædantibus, & penitus euertentibus, miserabili morte excarnificatus, visus est oculis infipientium mori: verum factus est in pace locus eius, dum cum corona martyrij feliciter migrauit ad Dominum. Habet ibidem sepulchrum in Capella SS. Apostolorū ad pedem Altaris S. Crucis; cuius sepulchri lapis iā olim à trāseuntibus non solet ob reuerentiam calcari. XX. Gerhardus, electus anno 1389. XXI. B. M. Jacobus de Rodesheim, cuius in HAGIOLOGIO nostra hoc Elogiū adscribimus ad XIIII. Kal. Septemb.

296 IN VITAM B. IOSEPH

Septemb. Qui zelo flagrans monasticæ disciplinæ, cum impiorum excessus pro officij sui ratione indefessus argueret, ab iisdem intoxicatus gloriosa morte obiit: facinoris autem huius conscij malè perierunt. XXII. Christianus. XXIII. Wilhelmus. XXIV. Ioannes. XXV. Christianus. XXVI. Ioannes. Sub hoc Monasteriū Piscina extra Coloniā destruitur anno 1475. Carolo Burgundo Nouesium obsidente. XXVII. Reinerus, electus anno 1484. presuit annis octo. XXVIII. Ioannes. XXIX. Ioannes. XXX. Godefridus. XXXI. Ioannes ab Altena, vir eterna memoria dignus ob inductam salutarem reformationem. XXXII. Simon. XXXIII. Iacobus à Cratopolio in Brunone laudatus. XXXIV. Balthasar Panhausen, cui post præclaram Ecclesiæ Steinneldensis gubernationem ad perennem vitam translato successus est in XXXV. Abbatem admodum Reuerendus D. Christophorus Pilckmannus Bonnensis, vir morum gravitate, Ordinis zelo, ac sincera in Deum pietate, tali loco ac officio cum primis dignus: qui in reformandis tum Bohemicis tum Westphalicis sui Ordinis Monasterijs, insignem planè operam nauauit. Sub religiosissimi huius Prælati prudentissimo regimine Steinneldensis Ecclesiæ hodie admodum & pietate & doctrina floret.

Habet autem inter cetera sua decora Steinneldia, quod (ut etiam in Catalogo Cœnobiorum notat Lairwelz) sit multorum ex se genitorum Monasteriorum mater. Produxit namque ex se Abbatiam Hambur-nensem in Ducatu Cluiensi, quæ sub se habet duas filiales Ecclesias, Cœnobiū Virginum in Fussenich propè Tulpetum, & Ellen in Ducatu Iuliacensi: Sey-nensem quoque Abbatiam propè Confluentiam, quæ sub

sub se habet Angelicam portam. Proderunt etiam ex ea Prioratus duo, Richstein & Niderche; qui tamen primitus fuerunt Cœnobia Virginum. Insuper Mare prope Nonesium, & Dunwaldt in Ducatu Montensi. Ad muros quoque Coloniensis urbis habuit Monasterium dictum Silua siue Piscina MARIÆ, quod per Senatum propter obsidionis metum destructum est, ut supra diximus. Deinde in remotiores se extendens partes, in Frisia Occidentali ex se genuit Abbatiam Horti Mariani, Abbatiam Dockumensem, Cœnobium S. Nicolai in Merna, dictum Camera S. MARIÆ. Sed & in Bohemiam ac Poloniam sacras plantationis sue palmites produxit: adeoque in Bohemici Regni metropoli Praga Cœnobij Strahouiensis mater est, in Polonia Abbatie S. Vincentij, in Hibernia Abbatie S. Trinitatis, qua aliquando fuit Ecclesia Episcopalis. Hæc & alia plura de mira Steiueldensis Ecclesie fecunditate R. D. Balthasar Panhausen: quæ ad immortalem suam gloriam, & Premonstratensis familie decus, Ecclesie peperit & celo intulit lucidissimum hoc Sidus B. IOSEPHVM; præter Abbates aliquos Martyribus merito adnumerandos, & gloriosum in miraculis iam olim & nunc B. P. Siardum Steiueldensis olim Cœnobij Ascetam, ut ex probabilibus R. D. Petri Rostij coniecturis in HAGIOLOGIO nostro, & in Notationibus ad Vitam eius MS. in SIDERIBVS nostris differrimus.

Missus est in Frisiam cum alijs coæuulis suis.] Molanus in Natalibus SS. Belgij die septima Aprilis Beatum IOSEPH Presbyterum & Canonicum Steiueldensem Belgij Sanctis adnumerat. Cuius memoria celebranda est (inquit) inter Beatos Coloniensis Diœcesis. Ad Belgium tamen pertinere

CAP. IX.
pag. 28.

T 5 vide-

videtur, quòd Raso Borus-vicinus scriptum reliquit in Dialogo de IOSEPH cap. 5. eum, cùm à Steinueldensibus ob singularem pietatem ante legitimam aetatem receptus esset, disciplinarum gratià in Frisiam directum esse. Quod & hoc eius Vita fusioris Cap. 9. refertur. In quo autem loco Frisiae studuerit, nusquam legi, inquit Molanus: sed à Premonstratensibus in Steinueldt accepi, sub ipsorum Abbate constituta esse Frisiae Monasteria in Dockum, Lidlum, & Ordilum. Mirum autem, Molano non occurrisse Cœnobium Horti Mariani, vulgò Marien-gaerd dictum, quod est totius Circariæ Frisiae omnino primum, & immediatè ex ipsa Steinueldia (quam matrem agnuit) prognatum: cui aliquando praefuit Sibrandus vir doctissimus, & omnium scientiarum atque elegantiarum amantissimus: qui etiam, accersito quodam Frederico magna fame atque eruditionis viro, velut Academiam in suo Cœnobio instituit; & ante meridiem Ethnicos Auctores, à meridie sacros praelegēdos curavit: quo factum est, ut magnus erudiendæ iuuentutis cōcursus id temporis ad Hortum Marianum extiterit. Hac in Premonstratensi Chronico D. Miraus. Quòd si hac de Cœnobio Horti Mariani eiusdem Ordinis Premonstratensis, & ipsi Steinueldensi Cœnobio subordinato (quippe à quo B. Fredericus Horti Fundator omnia Ordinis instituta impetrauit, & Priorem suum Hermannum Steinueldensem) Dominus Molanus intellexisset; in hanc fortè sententiam inisset, hoc in Cœnobio literis operam dedisse B. IOSEPH: potissimum cùm hoc Cap. 9. legatur, ipsum iniquo valde animo tulisse, nominari in Schola sua Iouem Deum, Inonē Deam, & alios in libris Poëtarum, quos Sibrandus Abbas cum profanis Auctoribus

manè

manè prelegendos curauerat; adeoque hîc satis discretè videatur hæc Sibrandi Schola insinuari. De qua sic scribit in MS. Chronico Abbatum Marianorum alter Sibrandus Leonius eiusdem Ecclesiæ Canonicus Ordinis Præmonstratensis: Fuit in Sibrando de Canonicis optimis literis imbuendis ingens sollicitudo. Accersito Magistro Frederico, insigni literatura candidato, promisso stipendio largo, erecta est in Cænobio Schola publica; instituendæque iuuentutis curam illi committit. Ante meridiem Ethnicorum Poëtarum & Historicorum audita lectione, sumpto prandio Ecclesiasticos, Ambrosium, Augustinum, & Hieronymum, illis prælegit; ut omni doctrina exculti verè Theologia notitiam haberent. Erectâ Scholâ, magnus ad Fredericum iuuenum erudiendorum confluxus extitit. Ex Gryn oppidulo ad ostia Rheni fluminis iuuenes instituendi, postmodum Sacris initiandi, ad ipsa destinantur. Hactenus Sibrandus. Cui non esset obuium ex hisce sentire, Beatum IOSEPHVM ad hoc Marianum Cænobium studiorum gratiâ missum: præsertim cum hoc Cap. 9. Vita eius satis constet, Religiosos eum præceptores habuisse, adeoque in Religiosa eum domo Scholas frequentasse? Solebat enim nobis (inquit Auctor noster) postmodum de quibusdam Magistris suis, qui ceteris religione præminere videbantur, narrare; se non sufficere admirari, quòd viri Religiosi in scriptis possent poëticis delectari, cum tanta sint scripta per quæ ad Dei possit notitiam perueniri. Hisce nos probabilibus coniecturis inducti, cum aliquando in HAGIOLOGIO nostro Præmonstratensi ad quintum Nonas Martij Natalem illustraremus B. Frederici, notatione ibidem secunda, in eius Mariano Cænobio Scholas frequentasse diximus

mus

mus nostrum IOSEPHVM. Verùm exactiùs postmodum examinatâ Chronologiâ, deprehendi hæc de hæc Sibrandi Schola non posse subsistere; cùm Sibrandus, qui Scholam hæc dicitur instituisse, obierit, teste altero Sibrando in eius Vita, anno præfecturæ suæ octavo, salutis verò 1238. 12. Kal. Septemb. Vnde minorennis IOSEPH, qui satis prouectæ ætatis obiit anno (vt inferiùs notabitur ex Cyclo Solis & Luna) 1241. non potuit hæc ipsius Scholam frequentasse, cùm ipsius adolescentia ad minus coinciderit cum prioribus annis prælaturæ B. P. Siardi, qui Sibrandum hunc immediatè in regimine Horti præcessit: cui 36. annis sanctissimè præfuit. Constat ex Vita B. P. Siardi, eum Cænobio suo acquisuisse Allodium de Backefeen: in quo, loco à turbis semoto & studijs aptissimo, celeberrimam iam olim totius Frisii Scholam extitisse, ex illorum relatu didici qui etiamnum ante hæc turbulenta tempora Scholam illam florentem viderunt. Potuit ergo B. IOSEPH hæc in Backefeen Scholam, quæ Mariano Cænobio subdita erat, frequentasse, antequam Sibrandus in Cænobio eandem aperiret: vel certè, si B. IOSEPHO supra octoginta annos vitæ tribuere velimus, quod omnino probabile esse ex sententia P. Bebij & D. Rostij inferiùs asseremus; atque ita illum necessariò missum in Frisiam circa foundationem Horti anno circiter 1163. quo cum Priore Hermanno, ac P. Siardo, alijsque, qui hic dicuntur, coæuulis suis ad Hortum Marianum profectus est; meminisse oportet illius quod in beati Frederici Vita refert Sibrandus Abbas: illum scilicet, cùm ex instinctu beate Cecilie Virginis se lucro animarum iuberetur consecrare, undique conquisitis inuenibus, Scholam instituisse, in qua eos non in litteris solum,

lūm, sed & in pietate erudiebat. Videatur B. Patris huius Vita, quam ex MS. Sibrandi inter SIDERA nostra publicamus, Notatioque nostra ad locum citatum. Quare Lectori mirum videri non debet, quod vel in Backeseen P. Siardus, vel in Cœnobio suo Sibrandus, Scholas aperuerint; cū hoc ipsum à beatissimo suo antecessore & Fundatore Frederico iam antè facilitatū scirent: qui cū necdum Sacris initiatus esset, sese erudiende iuuentui consecrauit. Quin & à primæuo Præmonstrati Ordinis instituto minimè alienum esse, hinc colligitur, quod Præmonstratenses Canonici publicas Scholas pueris informandis aperiant: quemadmodum nuper magno profectu Furnis in Flandria admodum R. D. Christianum Druue Abbatem Furnensem benè meritum fecisse constat: in quibus Religiosi Canonici Ecclesie Furnensis Ordinis Præmonstratensis cum laude & fructu literas humaniores tradunt, ac Christiana pietate iuuentutem imbuunt. Porro dum hoc docendi munus nonnulli tamquam nouum, & à Religiosa grauitate alienum fugillent, aut certè minus probent; videri possunt ea quæ P. Ribadeneyra lib. 3. Vita S. Ignatij, Fundatoris Ordinis Clericorum Regularium Societatis IESV, c. 24. diffusè tractat: in quo ex omni antiquitate argumenta & auctoritates rationesque congerit, quare Religiosis optime conueniat teneram iuuentutem literis & pietate informare.

Tanti Domini seruentis seruis suis formam se gerere humilis Frater noster semper in corde gerebat.] R. P. Iacobus Alvarez de Paz Tom II. de Exterminatione mali & promotione boni, lib. 3. partis 5. cap. 13. cupiens Religiosum quemque incitare ad diligentiam in obsequijs aliorum Fratrum

CAP. XII.
pag. 38.

Fratrum adhibendam, Christi munus, inquit, ô Frater, tibi demandatum est, qui de se dixit: Ego in medio vestrum sum sicut qui ministrat: & Filius hominis non venit ministrari, sed ministrare. Non debes autem dedignari seruire Fratribus, quorum Dominus omnium se ministrum vocat, nec eius munus negligerenter obire. Huius meditationis virtute tactus sanctus HERMANNVS, alio nomine IOSEPH dictus, tanta celeritate & voluntate Fratribus seruibat, ac si rem honorificentissimam actione præstaret. de quo hæc scripta sunt: Tanti ergo Domini, & c. citatque verba Auctoris nostri ex dicto hoc Capite 12.

CAP. XIII.
pag. 42.

Exemplo Aod athletæ fortissimi vtraque manu utebatur pro dextera.] Sciebat enim Vir beatus illam esse Præmonstrati Ordinis vocationem, ut ex Actiua & Contemplatiua compositus, perfectè exprimat vitam Christi Domini mixtam, & iuxta magni Ducis sui NORBERTI exemplum Apostolica vita exprimat insignia. Et si enim P. Alvarez de Paz de Vita spiritali Tom I lib. 2. part. 5. cap. 35 in Beatos Dominicum & Franciscum, vitæ huius mixtæ originem referat; optimè tamen in Panegyrico suo anno 1619. dicto, & typis Louanij edito, Villibrordus Boschartius, Ecclesiæ Tongerloanae Canonicus, ait: Audeo dicere (absit inuidia, in causa Dei loquimur) Diuum NORBERTVM primum fuisse, qui hanc spiritalis vitæ condituram Religiosæ professioni perseveranter alligarit; adeoque Præmonstratensem Ordinem esse primum qui palàm & vniuersim professus est hoc mixtæ genus: cuius scopus esse debet, tum contemplationis tranquillitatem, tum actionis proximis fructuosæ curas pari studio & intentione suscipere, tamquam duplicem sui partem qua affectat

affectat ad consummatam charitatem admitti, vni-
 uersamque dilectionis Dei & proximi impleri iusti-
 tiam. Quare quod Iacobus Alvarez de Paz &
 Ludouicus de Ponte Diuis Francisco & Dominico
 (qui sine dubio in hoc genere præstantes fuerunt) hanc
 primam laudem tribuant, dixerunt quod scierunt,
 quod omiserunt ignorarunt. Egimus & nos hac de re
 in Notis nostris ad HAGIOLOGIVM nostrum,
 ubi de auspicio Ordinis, & in Vita nostra Norber-
 tina lib. 2. cap. 6. ubi ex professo differuimus, qualis
 sit Ordo quem S. NORBERTVS fundauit. Videat-
 ur etiam citatus Boschartius in Oratione qua Or-
 dinem Premonstratensem Clericalem & Canoni-
 cum esse adstruit. Quod autem vite eiusmodi mixtæ
 egregium exemplar sit fortissimus Aod, de quo Iu-
 dicu 3. agitur, & Auctor noster hoc Cap. mentionem
 facit; egregie tractat R. P. Alvarez de Vita spiri-
 tuali Tom. I. lib. 2. parte 2. cap. 18. quo imagines vi-
 tæ mixtæ per viros in Scripturis designatas explicat:
 ille enim utraque manu utebatur pro dextera, vt
 Scriptura loquitur. Manus dextera (vt mihi qui-
 dem videtur, inquit Paz) oratio, manus sinistra actio
 externa est. Ille igitur, sicut Aod, utraque manu uti-
 tur pro dextera, qui pariter & ex instituto, inter altis-
 simam orationem, & utilissimam operationem, tem-
 poris spatia partitur. Et fortassis gladij, quos hic for-
 tissimus Aod utraque manu vibrat, vita actiua &
 contemplatiua sunt. Illi, inquam, gladij quos Domino
 discipuli obtulerunt, dicentes: Ecce duo gladij hîc. Et
 Dominus, eos esse satis, magna asseneratione pronun-
 tiat: quia in perfecto viro nihil aliud nisi actionis &
 contemplationis perfectio requiritur. Et hoc modo
 Abbas Theophilus apud Ioannem Euiratum in
 Prato

*Prato spirituali cap. 40. hos duos gladios interpreta-
tur, dicens: Duo gladij duas vitas significant, acti-
uam & contemplatiuam. Si quis ergo has duas
virtutes habeat, hic perfectus erit. Qui itaque ad
perfectionem adscendere cupit, non vno tantum
gladio pugnet, sed duobus, scilicet oratione &
actione, dimicet; & sic vitia sua, & vitia proxi-
morum, felicissima victoria prosteruet.*

CAP. XIV.
pag. 44.

Nouas sibi, suæ deuotionis dulcedini re-
spondentes, nec non & ipsam deuotionem
mirabiliter excitantes orationes composuit,
& plurimas gratiarum actiones.] *Orationum
harum aliquas inferius inter Opuscula Viri sancti
recensemus: sed ex plurimis aliquas, quas post cre-
bras Steinneldie direptiones ex præclaris illis Anima
sancta depositis Deus nobis in vetustis MSS. super-
esse voluit. Eiusmodi sunt XII. illa Gratiarum actio-
nes, quas primo loco recensemus. Eiusmodi est ille Iu-
bilus ad Sanctas 11000. Virgines:*

OVERNANTES CHRISTI ROSÆ.

*Sed & illa ad Christum Dominum ex Canticis de-
sumpta, quæ inter Opuscula tertio loco habetur:*

IESU dulcis & decore,

ROSA fragrans miro more, &c.

*Plura autem illum scripsisse, varijs ex locis huius
Historiæ constat: ac nominatim ex Tractatu Vita
huic fusiori subiuncto: ubi quando de ipsius obitu
narrationem aggreditur, Cùm miræ debilitatis ef-
set, inquit, nihilominus tamen contemplationi,
dictamini & Scripturæ, in corpusculo fatiscen-
tiam, animum infatigatum intendens, &c.*

Ibidem.

Præcipuè in Matrem Domini feruore mi-
rabili deuotionis exarsit: quam etiam nouo-
rum

rum verborum gaudijs, gaudia sua ipsi referentibus salutavit.] *Eiusmodi Salutatio est illa quam quarto loco inter Opuscula ad Virginem-Matrem descripsimus, qua incipit:*

Gaude, plaude, clara ROSA, &c.

Sed & Precula illa qua de quinque B. MARIÆ gaudijs, cum adiunctis singulis Angelica salutationis repetitionibus, eius esse non dubitantur; habentur illa inter Opuscula quinto loco, & incipiunt:

Gaude Virgo gratiosa, &c.

Possit etiam cuidam videri eius esse ad Virginem Deiparam Oratio qua incipit:

Aue Virgo lignum mite,

Quæ dedisti fructum vitæ, &c.

constatque quinquaginta salutationibus, habeturque in vetusto quodam Steiueldensi manuscripto; sed quia non ita frequenter in ea B. Deiparam, ut facere assolet, ROSAM vocat; non ita certo eius esse creditur. habet interim ibidem hæc verba:

Ave ROSA princeps florum,

Cuius fulgor metitorum

Splendet ut meridies.

Conuentus pro tempore veniam petat; CAP. XVI.
pag. 52.
in diebus afflictionis & non celebribus super genua, & in diebus festiuis cum manu.] *In Rituali Ordinis Præmonstratensis cap. 1. ut & in veteribus Statutis dist. 1. cap. 3. iubentur omnes Canonici ad gloriosa nomina IESVS & MARIA reuerenter inclinare; si verò tempus afflictionis fuerit, vel Officium feriale, ad eadem gloriosa nomina prosterneret se in genua. Quòd autem dicat Auctor noster, diebus festiuis cum manu veniam petendam; insinuat olim consuetudinem fuisse, qua etiam in ali-*

V quibus

quibus locis Ordinis vsque ad hæc tempora obseruata fuit, quod quando per inclinationem venia petenda erat, manus terra admouebatur. Cuius obseruantia memorabile refertur exemplum de quadam Religiosa Virgine Cænoby Vallis liliorum Ordinis Præmonstratensis, quod & Historia sue Ecclesiastica Flandro-Belgica intexuit ad annum 1231. D. Dionysius Mudisardus: qui etiam, nescio vnde cognitum, Virginis nomen exprimit, eamque Elizabetham vocatam dicit. Hanc enim inter ceteras & præ ceteris (inquit quidam in fundatione dicti Cænoby) tamquam formosius quoddam lilium istius conuallis enitere, & odorem dare fecit clementissima Christi pietas: ut quoties secundum Monasteriorum Ordinis morem consuetum, & consuetudinem receptam, inclinationem corporis humilitione faceret inter diuinum Officium, pro reuerentiâ nominis gloriosi, ipsa quinque sue manus digitis terram tangens, ac eosdem cum ardenti deuotione & singulari in Dominum IESVM affectu pectori comprimens, sacra Saluatoris nostri quinque Vulnera contemplantatur meditabunda. Vnde ipse Saluator hanc piæ Virginis deuotionem, post etiam posteris testatam fieri volens, dedit cunctis intuentibus post eius decessum in demortua corpore circa pectoris locum, cui digitos imprimere solebat, apparere quinque aureos nodos; ut his sacris stigmatibus manifestè demonstraret, quantum profunda delectetur cordis humilitate, eâ maxime qua ex abundantia sui se etiam in corporis externam humilitatem transfundit: quantumque etiam eos amore ac honore prosequatur, quos passionis sue memoriâ delectari & sanguineis Vulnerum suorum signis videt salubri contemplatione immorari. Hac de petenda per manum

num

num venia, quod hoc Capite innuitur, de hac olim frequentata carimonia intelligendum puto: etsi non nemo hoc ad manus deosculationem referat; quæ potius *Aulicorum* quàm *Religiosorum* est.

Frequentius illi audiuius accidisse, quod C. XVIII. cum in vna abside Monasterij, &c.] *Inter cete-* pag. 59.

ras apparitiones, quibus fidelem seruum suum coonestare dignata est *Virgo-Mater*, vna est quam *Dialogi sui* cap. 8. refert *R. D. Magister Raso* quam à proxioris historiae Auctore præteritam miror; etsi tacite hoc 18. cap. insinuetur. Cum noctem quamdam Frater sanctus peruigil ex more perageret, inquit *Raso*, melius forsitan vacaturus sibi, in absidem templi se contulerat. Et ecce Mater Dei de improviso illi adstitit. Territus primùm, arbitratus (fieri vt solet) inane aliquod noctis terriculentum esse; claram deinde se compellantis vocem audiit. Atque mox ita effatur ipse: O *Dominæ Mater*, tuane est quam audio vocem? Et illa: Est fili mi, inquit. Quomodo tecum agitur? Saluane sunt omnia? At ille: Quid tutum esse potest à te derelicto homini, ô *Virgo Dei*? Et rursus illa: Nequaquam hoc tibi perluaferis, fili mi. Ecce ego nunc te vltro reuiso, & quomodo te agere cõueniat doctura per omnia venio. Haussit sancta *Marris* monita deuotus Frater, sicque iam magis animo confirmatus præmonstrantis *Dominæ* iter securus ingreditur. Quid hac re dignius, Fratres? quid mirabilius? vt illam haberet *Magistram* humilis Frater, quam *Dei Filius* habere non dedignatus est *Matrem*. *Hactenus Raso*. Quid autem per absidem templi intelligi velit, sed & Auctor noster hoc Capite, cum ait, in vna abside Monasterij;

dubium esse posset, propter varias Absidis significaciones, quas in Onomastico suo ad Vitas Patrum Heribertus Rosveydus, & in Aduersariis suis sacris Ioannes Ludonicus de la Cerda cap. 24. n. 8. congerunt. Significare autem hic locum eleuationem, qualia in templis solent esse Odeia, quae nos Doxalia dicimus; siue secretiora quaedam Oratoria, quae in Cœnobiis saepe videre est, ad quae, ne populo permisceantur, ad liberius vacandum precibus, Religiosis accessus datur, mihi non est dubium. Diciturque Absis & Absida. Absidas autem loco eminentiore fuisse, ideoque gradatas, ex Augustini Epistola 225. ad Albinam colligitur: Dicebam ego quibus poteram, qui ad nos in absidem honoratioris & grauioris adscenderant. Item Epist. 203. quae est ad Maximum Episcopum Donatistarum: Transiit honor huius saeculi, transiit ambitio. In futuro Christi iudicio nec absidæ gradatæ, nec cathedræ velatæ, nec Sanctimonialium occurfantium atque cantantium greges adhibebuntur ad defensionem. Solent etiam in eiusmodi absidibus (quod & in plurimis Belgicæ nostrae, sed & Ordinis nostri Premonstratensis Ecclesijs, iam olim & nunc fieri consuevit) Sanctorum Reliquiæ constitui, de quo Euodius libro 1. capite 3. de miraculis B. Stephani: Cùm in loco absidæ super cathedram velatam essent Reliquiæ constitutæ. Est autem hoc in loco absis idem quod ambo: quem etsi Valafridus Strabo ab ambiendo dictum putet, eò quòd inrangentem ambiat & cingat; melius tamen cum Onufrio Paniniio libello de Ecclesiasticis vocibus dicitur ab adscensu. ἀμβαινω enim est Adscendo. Vnde capite 15. Concilij Laodicen: Τὸν δὲ τὸν ἀμβαινω ἀμβαινω

ἀναβαίνοντων. Qui ambonem adscendunt.

IOSEPH inciperet nominari.] *Cum* Cap. 21. CAP. XXII
 (quod ferè totum à Surio prætermissum est) de varijs pag. 69.
 nominum mutationibus in Sanctis à Deo factis disse-
 ruisset, hoc Capite, ut & sequenti, describere aggredi-
 tur, quomodo Beato nostro nomen IOSEPH indi-
 tum fuerit. In Baptismo enim HERMANNI, sine vñ
 MS alibi habet, HERIMANNI nomen accepit:
 postmodum tamen etiam IOSEPH vocatus est. Vñ-
 de nunc dicit Auctor noster Cap. 21. licet rarò pri-
 mo nomine, nisi cum appositione secundi, secun-
 do autem nomine sigillatim & frequentius, non-
 numquam verò utroque coniunctim solet appel-
 lari. Ita in Tractatu miraculorum utroque nomine
 HERMANNVS IOSEPH semel vocatur, etsi nomen
 HERMANNI ductu lineæ in MS. Codice vide-
 retur esse deletum. Ita in vetusto Obituario Steinel-
 densi ipsius memoria utroque nomine describitur.
 Sed & in Calendario SS. Ordinis nostri in Hispania,
 mihi per R. P. Michaëlem Maldonatum, Cœnoby
 Madritensis Ord. Præm. Suppriorum, & Congre-
 gationis Hispanica Procuratorem generalem, com-
 municato, ad diem 7. Aprilis ponitur: B. IOSEPH
 HERMANNI Duplex. Nonnumquam tamen, etsi
 rarius, solo HERMANNI nomine vocatur: quod
 cum Typographi errore in Natalibus Belgicis Mo-
 lani HVRMANNI describatur; factum est quòd
 Constantinus Ghinius in Natalibus SS. Canonico-
 rum nuper Venetijs editis, ad diem 7. Aprilis men-
 dosè transscripsit: Beati HVRMANNI siue IO-
 SEPH Presbyteri & Canonici Præmonstraten-
 sis. Passim autem iam innotuit hoc indito ipsi calitus
 nomine IOSEPH, adeò ut cum Auctor Historiæ

310 IN VITAM B. IOSEPH

huius ter vel quater dumtaxat eum HERMAN-
 NVM vocet, facile centum vicibus nomen IOSEPH
 repetat: quo nos etiam passim utimur. Et certè meri-
 to gloriosum hoc & honorificum nomen IOSEPH
 retinet, quod ipsi ab Angelo impositum Deipara con-
 firmavit. Ecce (ait Angelus Cap. 22.) hanc Virginē
 tibi trado in sponfam, sicut fuit desponsata Io-
 seph; ut nomen sponsi pariter cum sponfa acci-
 pia: & de cetero, IOSEPH erit nomen tuum. Et
 subiungit: Quis calumniari præsumat, si factum
 est quod promisit Angelus, veri Dei verus nun-
 tius? In omnem terram iam exiit sonus nominis
 huius; & in fines orbis terræ nomen IOSEPH,
 quod ab Angelo vocatum est. Capite autem 23.
 ad eundem B. Virgo ait: Porta filium meum, sicut
 ab Sponso meo IOSEPH portatus est in Aegy-
 ptum; ut sicut idem onus, ita etiam similem hono-
 rem eiusdem nominis habeatis. Confirmatum
 est itaque nomen IOSEPH in nostro IOSEPH,
 & confirmabitur in æternum, & vocabitur ei no-
 men novum, quod os vniuersalis Dominæ nomi-
 nauit. Hac & plura ibidem. Perseuerat, uti olim
 dum viueret, ita & nunc, ut non alio ibidem nomine
 à circumiacentibus populis quàm IOSEPH vocetur:
 quod etiam præfert Fons quidam ab ipso S. IOSEPH
 dictus, de quo vide Notas ad Cap. 25. Molanus &
 Miræus hoc ipsi nomen inditum asserunt propter co-
 lumbinam simplicitatem & deuotionem erga Deipa-
 ram Virginem: Cratepolius propter animi candorem
 ac innocentiam. In Libello supplici pro Canonizatione
 ipsius a S. Sede Apostolica impetranda porrecto Sac.
 Casarea Marti: B. HERMANNVS, vulgò ob a-
 morem in Matrem-Virginem singularem, cum
 eaque,

eaque, dignatione Virginis ipsius, à prima ætate ad vltimam vsque familiaritatem, tamquam alter sponsus ipsius dictus IOSEPH. *Auctor autem huius Historie Cap. 22.* Nescio, inquit, ex qua caussa factum sit, nisi quòd ex voluntate diuina nouimus accidisse, vt Frater noster, vasculum niueæ castitatis, à quibusdam Fratribus IOSEPH inciperet nominari. *Potissima itaque huius appellationis ratio ex diuina dispositione desumenda est, qua dignissimi huius paronymi & sponsi Virginis-Marris obsequia, voluerit gloriosa hac compellatione Deus compensare.*

Floruerunt hoc sacro nomine insigniti, vt in veteri Lege B. Patriarcha IOSEPH, & Beatissime Virginis Sponsus IOSEPH, Christi parens putatitius; ita & in noua IOSEPH ab Arimathia, IOSEPH cognomento Iustus de quo in Actis, IOSEPH Presbyter & Martyr in Persia, IOSEPH Diaconus Antiochia, IOSEPH Comes Scytopoli, IOSEPH Martyr cum Photina; sed & nuper in celeberrima IESV Societate IOSEPHVS Anchieta, anthropophagorum Brasiliensium Apostolus, cuius res præclare gestas & planè stupendas literis consignauit Sebastianus Berretarius libris aliquot.

Ibat euomens sanguinem fortassis ad lauatorium, vt illum ablueret profluentem.] *Ex- CAP. XXV. pag. 79.*

stat non procul à Steinneldensi Cœnobio fons, etiamnum à B. IOSEPH nomen habens, qui è cliuo saxoso profluit: traditurque B. Vir ad vsus Sacrificij aquas ex eo adferre fuisse solitus, dum Ecclesie sue Sacristam ageret, eò quod in vsum Sacrificij non nisi purissimam ac limpidissimam vellet aquam adhiberi. Non autem ille fuit, ad quem hoc Capite se lauandi

gratiâ contulit, cùm ad lauatorium dicitur inisse. Quare verisimile non est (vt perpendit D. Petrus Rostius) quod in recentiore quadam Abbatum Steiueldensium Chronologia habetur, modernum Steiueldia fontem siue aque-ductum, qui ex alia scaturigine eò derivatus est, Beati IOSEPH temporibus extitisse: adeoque esse ipsum hoc lauatorium quod hîc significatur. Nam litera de agro, per quem fons ducendus erat, empto, dabantur anno 1328. vt ex Archiuis Steiueldensibus constat.

C. XXIX.
pag. 89.

Novi cantus historiam in illarum honorem componere proposuit.] *M. Raso* in Dialogo cap. 12. hac de re ita loquitur: Et ne quid omitteret eorum quæ ad Virginum pertinerent laudem; voluit ante alias, Virginum sacrarum principem venerari Ursulam, vt de illius trophæis noua quædam excuderet carmina. R. P. *Philippus Bebius Soc. IESV*, pluribus vndeque congestis argumentis adstruere conatur, B. IOSEPH auctorem esse cuiusdam Reuelationis habita de 11000. Virginibus anno 1180. vel circiter: quæ iam olim typis Colonia excusa est; cuius exordium est: Vniuersis Christi Virginibus pijs Ecclesiæ filiabus Frater T. (sed legendum putat D. Rostius, Frater N. vel H. adeoque librariorum vitio irrepsisse T. quod facile fieri potuit) salutem & interminabilem perennis vitæ iucunditatem. Anno 1180. inspirante Domino, piaque ipsius Genitricæ cooperante cunctorum Regina, nouam vndecim millium sacrarum Virginum historiam describentes, admonitione persuasi sumus diuina, hanc vestræ charitati dedicare & sanctitati. Et paulò inferiùs: Porrò & Fratribus Præmonstratenfis Ordinis eandem quoque dedicari

dicari iussit historiam, dicens illos amatores esse
 11000. Virginum, & veneratores esse præcipuos.
*Concluditur autem Tractatus hic pluribus capitibus
 constans, hisce verbis: Hic reuerà beatus extat Vir-
 ginum finis sacratissimarum 11000. sociorumque
 illarum sanctus & laudabilis, quæ vniuersæ trium-
 phalis necis palmam, perennisque vitæ coronam
 rosei cruoris effusione sunt adeptæ; atque cælestis
 Sponsi amplexibus beatis perpetuò associatæ.
 Vniuersarum siquidem Virginum Reginam, cæ-
 lestis Sponsi sui genitricem imitantes piam, vs-
 que ad finem virgines immaculatæ permanse-
 runt: sanguinem suum pro eo fundentes, ab An-
 gelis in cælum suis consortibus sanctis Virgini-
 bus feliciter associandæ perferuntur. Vbi felices
 sponsæ dulcissimo Spõso, summi Patris Vnigeni-
 to, benedictæ Virginis M A R I Æ dilecto coniun-
 ctæ Filio, lætitia inenarrabili & exultatione gau-
 dentes æterna, sine fine regnabunt, qui est vnà
 cum Matre sua, Sanctarû pia & perpetua Regina,
 benedictus in sæcula. Amen. Non patitur Nota-
 tionum harum breuitas hisce diutiùs discutiendis im-
 morari, propter complures quæ hic meritò moueri pos-
 sent quoad hanc Reuelationem difficultates, quæ ipsæ
 peculiarem meritò librum requirerent: optandumque
 esset, R. P. Bebiun quæ de Sancta Vrsulanarum
 Virginum sodalitate iam dudum præ manibus habet,
 pro Agrippinensium harum Tutelarium honore, pu-
 blici aliquando iuris facere. Cùm autem hæc Reuela-
 tio non sit noui cantus historia, nec talis cui melodia
 aliqua aptari posset, quod hoc Capite dicitur, vel noua
 de SS. Virginum trophæis carmina, prout ea M. Ra-
 so vocat; impertinens nobis est hic pluribus de ea dis-
 serere.*

serere. *Quanam autem erit hæc novi cantus historia, cuius B. Virgula IOSEPHO verba, aliæque Virgines melodiam dictauerint? Posset non-nemo suspicari, per historiam hanc cui cantus aptari debet, innum Officium aliquod Ecclesiasticum siue cantus Responsoriorum: hic enim in Breuarijs, Romano, & Premonstratensi, & alijs, vocatur historia. Sic alibi Rubricæ Breuarij Premonstratensis: Historia Sapientiæ, id est Responsorium Librorum Salomonis, scilicet, In principio, legitur Dominica prima Augusti. & alibi: Historia Prophetarum; scilicet, Vidi Dominum, legitur Dominica proximiori Kalendis Nouembris. Verùm cum M. Raso vocet ea Carmina, & Vita ipsius Germanica anno 1609. edita, dicat fuisse Hymnum in honorem earundem sanctarum Virginum compositum; puto intelligi debere vel Iubilum illum qui indubitè est B. IOSEPH; quem inter Opuscula Viri sancti secundo loco ponimus, O vernantes Christi rosæ; aut certè Sequentiam illam, Virginalis turma sexus, qua sexto loco inter Opuscula habetur. Nam cum Raso scribat: Numeros prætereà aptauit materiæ (non mater, ut mendosè impressum) Virgo sancta: ita ut iam Frater noster Notarij veriùs partes ageret quàm dictantis; quæ de suarum genere comitum, & quidem nominatim per singula, de profectioe prætereà & consummatione, antea cognita fuerant nemini, & ex hac (apparète ipsi Virgine sancta, de qua hoc Cap. 25.) verissimè condidit, & fidelissimè mandauit literis; videntur hac multò veriùs de Sequentia asseri, qua breue compendium continet historia profectiois & passionis earum, quàm de Hymno qui in Steinueldensi MS. vocatur Iubilus. Hic enim non continet*
histo-

historiam, sed est solùm pia quedam sanctissimorum ac tenerrimorum affectuum explicatio; in qua tamen Virgines illas sanctas Columbellas appellando, & B. MARIAM Rosam, satis Auctorẽ suum B. IOSEPHVM indicat: de quo Auctor noster hoc Cap. dicit, eum dulci hoc Columbellarum epitheto in SS. Virginũ expressione vsũ fuisse. Est nihilominus Iubilus ille una Precationum quas superiũs Cap. 14. Vir sanctus composuisse dicitur. Hac igitur noui cantus historia (donec aliunde ex Archiuis aliam eruere detur) erit Sequentia illa Virginalis. In qua sanctæ huius Sodalitatis Virgines, vt in Iubilo expressè, ita hìc vocantur Rose per castitatem candida, per martyrium rubicunda, his verbis: Flos candoris tui rubet, &c. Hac Sequentia Colonia ac Steinneldia frequentatur. Etsi ab olim & Missale Ordinis Præmonstratensis aliam in Festo SS. 11000. Virginũ habuerit, Exultemus; Steinneldenses tamen cum Coloniensibus (quod tamen de nullo alio patriæ Sancto faciunt) hac die SS. Virginum eandem Sequentiam cantunt. Et quis credat Colonienses ea quæ de noui cantus historia hìc referuntur ignorasse, & eiusdẽ (quippe quæ non tam sancti Patriotæ sui, quàm celitum esset dictamen, inquit D. Rostius) non obtinuisse & adseruasse copiam? apud quos & Iubilum olim fuisse notissimum, vel hinc est colligere, quòd is ante multa tempora apud D. Vrsula sepulchrum in tabula extiterit descriptus, teste vetusto Steinneldia Codice ante 200. annos plus minùs scripto.

Huius etiam Sequentiæ auctorem nostrum IOSEPH fuisse censet P. Bebius, cuius inferiùs vide in Notis ad hanc Sequentiam rationes, quibus satisficit difficultatibus quæ in hac Sequentia continentur. Posset

set forte non-nemo suspicari, hanc noni cātus historiam (ut rectè suggerit D. Rostius) esse Officiolum quoddam paruum, quod in memorato vetusto Steinneldie Codice habetur, SS. 1 1000. *Virginum*: in quo Iubilium dicti pro singulis Horis aliquot Strophe assignantur, cum Gloria Patri, &c. cui in singulis Horis peculiaris Antiphona cum Versu & Collecta subiungitur. Huius Officioli copiam alibi Lectori faciemus.

C. XXXII.
pag. 99.

Dum orans desideransque confisteret, ecce modo mirabili (quem explicare ipse non potuit, sed nec ego) alienatus à se, in alterius scientiæ virum subitò translatus est.] R. P. Thomas à IESU lib. 3. de Contemplatione diuina capp. 1. 2. 3. & potissimum 4. pluribus agit de contemplatione Dei ex creaturis, & dicto cap. 4. prima Contemplatiuorum hierarchie gradum primum ex mundi huius visibilis contemplatione consurgere docet. Videantur etiam de hoc contemplationis genere præclara apud D. Bonaventuram in Itinerario mentis in Deum. Agit etiam R. P. Jacobus Alvarez de Paz Tomo III. lib. 5. parte 1. apparatu 3. ad contemplationem, cap. 4. De cognitione Dei per opera naturæ. Sed & Ludouicus de Ponte Ducis sui spiritualis Tractatu 2. capite 3. Hic autem mirabilis modus contemplationis, quem nec ipse Beatus noster, nec Auctor huius Historiæ satis explicare potuit (quo ex creaturarum intuitu magna subito luce collustratus, ac scientia desuper infusa irradiatus fuit) non videtur absimilis omnino illi, quo in Dialogis lib. 2. cap. 35. S. Benedictum quoddam tempore donatum his verbis scribit Magnus Gregorius: Cumque vir Dei Benedictus, quiescentibus adhuc Fratribus, in stās vigiliis, nocturnæ orationis tempore peruenisset ad fenestram
stans,

stans, & omnipotentem Deum deprecans; subito
 intempestâ noctis horâ respiciens, vidit fusam
 lucem desuper cunctas noctis tenebras effugasse,
 tantoque splendore clarescere, vt diem vinceret
 lux illa, quæ in tenebris radiasset. Mira autem res
 valdè in hac speculatione secuta est; quia, sicut
 post ipse narravit, omnis etiam mundus velut sub
 vno solis radio collectus, ante oculos eius addu-
 ctus est. Hunc autem mundum quomodo ante
 oculos eius sub vno Solis radio collectus potue-
 rit adduci, sicut numquam expertus sum (*inquit*
Petrus) ita nec conicere scio, quonam ordine
 fieri possit. *Respondet Gregorius*: Fixum tene Pe-
 tre quod loquor, quia animæ videnti Creatorem
 angusta est omnis creatura. Quamlibet etenim
 parum de luce Creatoris adspexerit, breue ei fit
 omne quod creatum est: quia ipsa luce visionis
 intimæ, mentis laxatur sinus, tantumque expan-
 ditur in Deo, vt superior existat mundo; fit verò
 ipsa videntis anima etiam super semetipsam.
 Cumque in Dei lumine rapitur super se, in inte-
 rioribus ampliatur; & dum sub se conspicit exal-
 tata, comprehendit quàm breue sit, quod com-
 prehendere humiliata non poterat.

Non intelligens visionem, non dubius ta- C. xxxii.
 men quin aliquid magni portenderet.] *Notat pag. 102.*
ex S. Augustino 12. de Ciuit. Dei cap. 13. & 32.
Ludonicus de Ponte Tract. 3. Ducis spiritualis c. 8.
figuras sensibiles quæ nihil significant, non esse à Deo.
Nihil enim Deus facit quod sit inutile. Quòd si
figura aliquid significant, ipse etiam lucem prabet ad
id cognoscendum: in eum siquidem finem illar ipse
dirigit. Nam vt ait Daniel 10. cap. intelligentia est
 opus

opus in visione, qua Dei est: licet hac intelligentia non statim semper Sancto, cui fit visio, offeratur; quod etiam hic euēnit B. IOSEPH; & aliquando in Actis cap. 10. euēnit S. Petro, qui non statim intellexit quid demissum ad se calitus linteum designaret; etsi postmodum intelligeret.

C. XXXIII. Heu! heu! Engelbertus Episcopus occisus
 pag. 103. est.] Agit de præostensâ calitus B. Engelberti eade
 IOSEPHO Raso Bonus-vicinus Dialogi sui capi-
 te 14. sed & inferius eadem hac Reuelatio Cap. 59.
 describitur: quod tamen aliunde (ut ibidem notauimus)
 & ab alio quopiam Auctore, qui non fuit Canonicus
 Steiueldensis, huic Historia additum est Conscriptus
 Casarius Heisterbacensis, iussu Henrici Coloniensis
 Archiepiscopi, de vita, morte, & miraculis huius
 Engelberti libros tres, qui, mutato licet stilo, in
 Surio habentur ad 7. Nonemb. Libro autem tertio,
 qui est de miraculis Martyris, artexit in fine, iisdem
 penè verbis quibus Auctor noster, reuelationem hanc
 cum miraculo sanatorum oculorum B. IOSEPH.
 Fallitur autem Casarius, qui hanc Martyris eadem
 ei præostensam scribit hebdomada una antequam
 fieret; cum hoc Capite clarè significetur ab Auctore
 qui ex IOSEPHI ore hac hausit, ostensa hac esse
 IOSEPH circiter quatuor septimanis ante Martyris
 passionem: sed & Cap. 59. exhibitam hanc visionem
 Sancto nostro anno 1225 circa festum S. Ge-
 reonis. Fuit autem Engelbertus hic Coloniensis Ar-
 chiepiscopus XLVIII. ex illustri Comitum Montensium
 familia; qui pro caussa oppressæ Ecclesiæ Essendiensis
 quam defendebat, cecidit crudeliter trucidatus,
 operâ Friderici Comitis de Isenburg fratris sui
 filij, postquam annis decem laudabilissimè præfuisset,
 anno

anno 1225. Agit de eo Cratepolius in Catalogo; Canisius in Martyrologio ad 7. Nouemb. Sepulchrum autem eius multis olim miraculis illustratum visitur in summo templo Colonia in Capella S. Catharinae. Vide Erhardum VVinheim in Sacratio Agrippinae pag. 43. qui tamen corrigendus est in eo quod dicat anno 1220. trucidatum Martyrem; ut & Martyrologium Canisy.

Erat in Monasterio nobis cognito & vicini- C. XXXVIII
no, sancta Virgo Cisterciensis Ordinis.] *Que* pag. 119.
nam hæc fuerit Elizabetha Virgo Cisterciensis Ordinis, cuius hic fit honorifica mentio, hæcenus etiam apud ipsos Cisterciensium rerum Scriptores deprehendere non potui. Certi quippiam hæc in re statuere possemus, si per iniurias malorum temporum, quibus sæpius attrita est Steiueldia, nominatim ante 300. annos in direptione Britannorum, nobis superesse licuisset Vitam illam beate huius Elizabeth, quam Beatus noster hoc Capite conscripsisse dicitur. Quod autem ad Monasterium attinet Cisterciensis Ordinis, quodnam illud fuerit; vide quæ inferius notauimus, ubi de felici obitu Viri sancti agimus, quem in hoc Cisterciensium Virginum Cœnobio illi obtigisse putamus: illudque ex probabilibus coniecturis à D. Rostio (qui huiusmodi sacrarum Antiquitatum est studiosissimus) mecum communicatis, statuimus fuisse Cœnobium Houen Ordinis Cisterciensis, quod prope Tolbiacum siue Tulpetum situm tribus Steiueldiâ leucis abiungitur, ac propterea Steiueldensibus huc illuc iter agentibus satis obuium est: in quo etiam Tolbiacensi oppido ab anno 1197. Pastoratus S. Martini Steiueldenses defunguntur. Casarius Heisterbacensis illustrium miraculorum & exemplo-
rum

rum sui temporis duodecim conscripsit libros anno
 (ut insinuat lib. 10. cap. 48.) salutis 1122. in eisdem
 sepius huius Cœnobij Houene mentionem facit, eius-
 que Virgines variè laudat: lib. 5. capp. 44. & 45. l. 8.
 capp. 82. & 83. & l. 10. cap. 16. interque alias Eli-
 zabetham quamdam, anno 1222. quo hæc scribebat,
 adhuc viuentem: & Sophiam Abbatissam anno præ-
 cedenti defunctam; cui aliquando tenuis cereuisia in
 vinum sit conuersa, quamque quadam nocte ex Ma-
 tutinis redeuntem Angelus cum lucerna præcesserit,
 ut scribit citato cap. 16. lib. 10. Quin & notatu dig-
 num quod à D. Rostio mihi suggestum, & constanti
 ibidem traditione fertur; Sororem aliquando ibidem
 vixisse Gudam nomine, tante sanctitatis, ut ei in
 culina officium suum facienti puerus IESVS in vi-
 sibili specie plerumque adfuerit, eamque adiunxit.
 Quenam autem fuerit hæc Elizabeth, quæ tam præ-
 claro elogio hoc Capite exornatur; dubium esse possit
 num illa sit, quam adhuc, ut supra dixi, superstitem,
 cap. 45. libri 5. laudat: quæ demonem, quoties in visi-
 bili forma apparens illi molestus esset, alapam im-
 pingere non dubitauit: quam Casarius fortasse latius
 aliunde laudaturus erat, nisi in eo libro solum de
 demonum infestationibus ex professo ageret. Capite
 precedenti quod est 44. mentionem facit alius tum
 defunctæ Elizabeth: Sicut mihi (inquiens) retulit
 beatæ memoriæ Domina Elizabeth eiusdem
 Cœnobij (Houen) Abbatissa. Certè Elizabetham
 hanc magnæ auctoritatis fuisse, indicio est, quod Au-
 ctor huius Historiæ, qui ex hoc 39. Cap. Steiueldia
 Superior fuisse non dubiè colligitur, eam in extremis,
 ipsa iubente, in præsentia B. IOSEPH inunxerit, &
 ipsa illum orantibus abire iussis solum secum sedere
 fecerit,

fecerit, ac qualiter Fratrem IOSEPH habere deberet
 commonuerit. Praefuerunt autem in Houen Abba-
 tissa duae Elizabeth nomine: quarum vnus obitus
 6. Kal. Septemb. alterius Idib. Octob. Necrologio
 eius loci est adscriptus. Visitur & alterum ibidem
 Cisterciensium Virginum Coenobium, Buruenich di-
 ctum, duabus leucis à Steiueldia distitum: in quo
 aliquando, vt Domina Lustildis Hal ab Efferen loci
 Priorissa tum septuagenaria D. Rostio retulit, flo-
 ruisse dicitur quedam Elizabeth Marchionissa Iu-
 liacensis, de vicina domo seu Castro Nideck: fuitque
 loci Abbatissa, qua cum sorore sua, qua post matri-
 monium eam ad Monasterium est secuta, ibidem san-
 ctè vitam exegisse traditur. Quo autem tempore flo-
 ruerit, nescitur, Monasterij scriptis dilapsis: nec ipsa
 Priorissa vel literulam de quapiam Elizabetha pro-
 ferre potuit. Et certè si Buruenich temporibus B. IO-
 SEPH extitisset, aut Cisterciensis Ordinis fuisset, ac
 personis aliquot notae Religionis illustre; nequaquam
 Casarius, qui tam saepe meminit vicini Coenobij Ho-
 uen, & aliorum illis in partibus Monasteriorum
 (maximè autem sui Ordinis) Buruenicensem Con-
 uentum suo fraudasset praconio; praesertim si tunc
 temporis florisset & in eo vixisset Virgo tam sancta,
 vt eius Vitam prolixè scriberet noster IOSEPH.
 Omitto quòd Iuliacenses ante 400. annos, quo hac
 Buruenicensis floruisse debuit, solùm Comites fuisse
 credantur.

Etiam in diuinis (si quando opus erat) de- CAP. XL.
 uotarum feminarum sicut virorum ministerio pag. 125.
 utebatur.] Quae Auctor noster hoc Cap. in commen-
 dationem virginalis castitatis B. IOSEPH, adducit
 de ministerio feminarum in Diuinis, item de quiete

X

per

per ipsum accepta in strato cui mulier indormiebat, &c. magis miranda sunt, quam imitanda. Quod enim de ministerio feminarum deuotarum Sacrificio adhibendo scribit, ut olim ita & nunc in hisce partibus subinde consuevit fieri, propter temperatorem & frigidiorum huius tractus constitutionem; etsi satis improbare videatur. Sed & passim Scholastici Doctores, quando in Tractatu de Sacrificio Missae, de ministro agunt; omnino mulieres, quantumuis sacras, ab Altaris ministerio arcendas docent, ex Cap. Inhibendū. De cohabitatio. Cleric. & mulier. quin & prestare Sacerdotem sine ministro celebrare, quam femine seruitio uti. Ita Aegidius de Coninck Commentariorum in q. 83. p. 3. S. Thome art. 5. Sed & Franciscus Suarez disp. 87. & Vasquez ac alij idem docent.

Quod autem somnum acceperit in lecto, cui femina indormiebat, purissimus IOSEPH; non magis quamquam mouere debet, quam illa quae de B. Simone Salo & alijs Sanctis leguntur, qui hisce & similibus cum feminis conuersationibus inter medios ignes scribuntur non arfisse, ob praesidium gratiae diuinae, quae libidinis aestus saluifico Spiritus sancti rore in ijs refrigerabat. Comparaturque merito ob insignem hanc castitatem noster IOSEPH, illi veteris Testamenti Patriarchae, & sanctissimo Deiparae Sponso, IOSEPHIS ob castitatem celebratissimis; ac propterea in fine huius Capituli etiam vocatur IOSEPH tertius castissimus. Sciendum denique est (quod etiam Auctor noster alibi sapius indicat) multa in IOSEPHO occurrere, quae magis miranda quam imitanda sint, ac propterea Oportet (ut de S. Martino in Sermone ait D. Bernardus) in IOSEPHO imitari quod est imitabile, non autem quod
mira-

mirabile exhibetur. Ad mensam diuitis sedes hodie, diligenter cōsidera quę tibi apponuntur. Discerne inter cibos, & vasa ciborum: illos enim iuberis tollere, sed non illa. Diues est iste (Martinus, ait Bernardus, ego autem dico) IOSEPHVS: diues in meritis, diues in miraculis, diues in virtutibus, diues in signis. Diligenter ergo considera quę apponuntur tibi: quęnam videlicet ad admirationem, quęnam ad imitationem.

Parum est proprię propriam IOSEPH virtutem verbis aut scriptis talibus commendare.] *Humilitatem intelligit, quę in eo maxime eluxit, pag. 134. & in qua quoad omnes suos gradus mirum in modum excellit. De eadem ita loquitur initio huius Cap. pag. 128. Prę cunctis enim virtutibus specialiter fuit hæc virtus, virtus IOSEPH, quam nimirum tamquam verus veri Magistri discipulus, corde, voce, gestu, habitu, actibus & passionibus observabat. Facit in fine huius Cap. Auctor noster aliquot humilitatis divisiones & gradus, quos omnes IOSEPHVM habuisse cōstat. Quod autem humilitatem per comparationem ad maiores, æquales, & minores distinguat; fecit quoque in hunc modum. Strabus Fuldensis in Glossa. Perfecta humilitas tres habet gradus: primus est subdere se maiori, & se non præferre equali; qui est sufficiens. Secundus est, subdere se equali, nec præferre se minori; & hic dicitur abundans. Tertius gradus est, subesse minori; in quo est omnis iustitia. Edidit insignem de Humilitate Tractatū Jacobus Aluarez de Paz Tomo Operum suorum spiritualium II. libro 2. qui in quatuor partes sectus, totus est de Humilitate, & in quo omnia complexus est, quę ad præclarissimam hanc vir-*

tutem ac fundamentum ceterarum spectant. *Alphonsus item Roderiquez Tomo II. Exercitij perfectionis, integro quarto Tractatu de Humilitate agit.*

CAP. XLV.
pag. 148.

Virginis alterius æquæ sanctæ, & eiusdem nominis, testimonium annectimus.] *Quanam hæc fuerit altera Virgo Elizabeth dicta, & cuius Monasterij, an fortè eiusdem in Hoven sine Buruenich Cisterciensis Ordinis, an alterius cuiusdam fuerit, Virgoque Ordinis Premonstratensis, quod satis probabile D. Rostio visum, Auctor noster non explicat. Certè Fussenicense Cœnobium Ordinis Premonstratensis, inter cetera eiusdem tractus & Episcopatus Coloniensis insigniter floruit; In toto Episcopatu (verba sunt foundationis) non minùs religione quàm famâ redolens vbiquè. adeoque credibile est, tum temporis, personas aliquas habuisse sanctitatis opinione celebres. Laudat Casarius Heisterbacensis lib. 1. cap. 42. Mechildem circa annum 1220. ibi magistram, & sororem eius Aleydem viduam iuuentulam, & nobilissimam ibi Priorissam. Et fortè Fussenich est illa Sororum Ecclesia, de qua sic Cap. 15. Venturus erat aliquando necessitate cogente ad quamdam Sororum Ecclesiam regimini Ecclesiæ Steiueldensis subiectam. Et ecce, B. Mater volens familiaris sui merita declarare, dilecto suo locum præparatura præuenit: & cuidam tam religiosæ Sorori, vt de eius sanctitate non debeat dubitari, &c. M. Raso hæc ita habet cap. 8. Ad Virginum Cœnobium Virginum magisterio per omnia dignus ire iubetur. Quis enim meliùs ad Religionem inducendis Virginibus tam idoneus quàm virgo Religiosus? Auctor noster C. 35. Erat ali-*

aliquando, Domino disponente, in Monasterio Sanctimonialium per annos aliquot, & diuina celebravit ibidem. *Hæc Raso cap. 15. narrat hisce verbis: Dum iussu Abbatis, qui sacratarum Virginum magisterio per omnia dignus erat, Cænobio cuidam præficitur Virginum. Refertur autem ibidem de querelis quas patiebatur propter quotidianas sub Sacrificio Missæ exstases, deque miraculo quod in cereo quidam deprehendit; adeo ut per hoc, quòd hoc Capite 45. dicantur auditores Missæ propter diuturnam moram, quam in Altari traheret, dilapsi, solaque remansisse hæc Elizabetha, qua reuelationem hoc Cap. descriptam habuerit; videamur quasi manuduci ad credendum, hoc idem Monasterium fuisse & Ordinis nostrisacri, & ipsum quod dicimus Fussenicense. Quòd Cænobium Seruatius Lair vel in fine Optica filiam quidem vocat Steinneldia, sed est propriè Hamburnæ filia, ex Steinneldia immediatè prognata: quod nihilominus iam olim Steinneldenses constat habuisse Prepositos seu Priores: quin & teste vetustissimo ibidem Codice Missali, cum Marenisibus & Dunwaldensibus Virginibus immediatè ex Steinneldia ortis, ab annis 350. (nam facile tamdiu videtur Codex scriptus) seruauerunt Festum SS. Potentini & sociorum Martyrum Patronorum Steinneldensium. Hanc itaque Elizabetham, cuius hoc Cap. 45, sed & seqq. fit celebris mentio, Fussenicensis Cænobij fuisse puto, qua & in vicino Castello (Tolbiacensi putarim oppido) egrotantem IOSEPH visitauerit; sed & ipsi nouem vitæ annos addi impetrauerit: quin & ex vicino hoc Castello, Cænobium hoc potiùs Fussenich, quàm Meerant Dunwaldt, habendum existimo.*

326 IN VITAM B. IOSEPH

Hoc Cœnobium Fussenicense circa hæc eadem tempora alumnus quoque habuisse B. Aldericum Conuersum, & subulcum ex magno Principe factum, qui velut alter Alexius hoc in loco mundo quidem incognitus, sed Deo notissimus latuit; cuius ibidem sacrum corpus in tumba elevantata quiescit; pluribus in HAGIOLOGIO ad ipsius Natalem, quem habet V. Idus Februarij, disseruimus. Nec mirum videri debet, Fratres Conuersos siue laicos etiam in Virginum Cœnobiis fuisse susceptos: hoc enim ex varijs Cœnobiiorum monumentis, nominatim Marenfis, abunde patet.

Quodnam autem fuerit Cœnobium, cuius causam exorauit IOSEPH Cap. 52. virorumne, an Virginum, ignoratur.

C. XLIX.
pag. 159.

Cœperat exponere, & exposita in scriptum redigere Cantica canticorum.] Inter alias præclaras exuias Anima huius beate, & sancte mentis ipsius fetus, etiam hanc nobis lucubratiunculam inuidit temporis malignitas. Post Cœnobiij namque Steiueldensis direptionem, etiam hæc non amplius inter MSS, Bibliotheca Ecclesie illius superest. Quomodo ibidem etiam non comparet Vita B. Elizabethæ à IOSEPHO conscripta: ut nec R. D. Alberti primi Abbatis Steiueldie liber, cuius supra Capite 24. facta est mentio. Opusculorum eius III. præ magna parte affectibus constat ex Canticis petitis, & ex stilo, quem varijs locis cum Iubilo conformem habet, non dubitatur quin sit B. IOSEPH: sed satis apparet, non esse hoc Tractatum hunc ipsius in Cantica; cum dirigatur ad Christum Dominum, sitque vnum ex Orationibus illis quas Cap. 14. pro deuotionis siue excitatione dicitur composuisse. Tractatus autem

autem ille quem super Cantica scripsit, in persona Rosæ speciosæ, & Columba formosæ, totus dirigebatur ad commendationem Virginis Deiparæ. Michaël Gislerius in elaboratissimo suo Commentario super hoc idem Canticum canticorum, quarto loco semper prosequitur huius Cantici expositionem, quam applicat Beatissimæ Deiparæ, prout ante ipsum fecerant Rupertus Abbas Tuitiensis, & alij quos citat in Prefatione huius Operis cap. 4.

Habetur quidem in MS. quodam Codice Bibliothecæ Steinfeldensis Expositio quadam Cantici canticorum Rithmo hexametro, cuius Prologi initium est tale:

Solus Origenes cùm doctos vicerit omnes, &c.
Post hunc sequitur:

Incipit Homilia Origenis in Canticum canticorum.

Omni plena bono Salomonis Cantica Regis &c.

Sponsa sacram notat Ecclesiam, quam splendor honorat, &c.

In alio Bibliothecæ Codice MS. eiusdem Cantici metrica habetur expositio, quæ incipit:

Quem mihi venturum prompserunt organa
Vatum,

Nunc etiam per se præsens dignetur adesse,

Oscula præbendo, sua dulcia verba loquendo, &c.

At quia harum Expositionum neutra Canticum hoc B. MARIÆ Virgini applicat, satis apparet B. IOSEPH non esse auctore: qui, ut in eius Vita habetur C. 50. aggressus est exponere in persona Rosæ speciosæ, & Colubæ formosæ, Cantica canticorum:

rum: ipsumque non prolixè scripsisse, ex hoc C. 49. colligitur; ubi ei B. Virgo dicit: Hoc modicum ad meam commendationem est necessarium exhaurire.

CAP. LI.
pag. 164.

Nonnumquam à Fratре intrante & exeunte ianuamque claudente minimè visus est.]
Quomodo olim Deus Moysen, ne in sua cum Deo familiaritate turbaretur, in nubem induxit; sed & Magdalena ad pedes suos sedentis, ne pluribus Martha occupationibus implicaretur ac distraheretur, Christus in noua Lege patrocinium suscepit; ita etiamnum sepe adiurat filias Ierusalem, ne suscitent neque enigilare faciant à somno dulcissima contemplationis Dilectam Sponsam donec ipsa velit. Hunc Deus fauorem IOSEPHO indulgisse credendus est, quando eundem diuinis intentum, sepe à presentibus fecit non videri. Putant nonnulli interpretum illius cap. 4. Lucae, IESVS autem transiens per medium illorum ibat; Christum Dominum miraculosa & ego Nazarenis elapsum esse; & videntur hoc verba hec S. Lucae significare, inquit Sebastianus Barradius Tom. II. lib. 9. cap. 10. transiens, scilicet inuisibiliter, per medium illorum, illis transiuntem non videntibus, ibat, & discedebat à Nazareth. Hec videtur esse Cardinalis Caietani sententia, eaque non improbabilis. Potuit interim varijs modis fieri hec eius subductio, ut excacando oculos illorum, quomodo Angeli excacabant Sodomitas Gen. 19. vel se nebula includendo, vel, ut Ambrosius ait, mentem obstupesciendo furentium, ut visibiliter quidem transiret, sed ipsi præ stupore eum ex manibus suis elabi sinerent. Quidquid sit de modo quo factum sit; hoc certum est, Deum subinde Sanctis suis hanc gratiam fecisse, quod à presentibus presentes non viderentur.

rentur. Omissis alijs, unum proferam S. Thaumaturgum Gregorium, de quo in hac verba S. Gregorius Nyssenus in eius Vita, qua Gentiano Herueto interprete extat ad 3. diem Iulij Tomo IV. Suriij. Cùm in montem accessissent Gregorij persecutores, per omnem partem scrutantes, iam magno illi viro conspecti fuerant, rectà ad ipsum currentes. Ille autem cùm iussisset ei qui erat cum ipso, vt staret certa & solida in Deum fiducia, & ei suam crederet salutem, manus tendens ad orationem, & nec etiam, si propè fuerint inimici, metu excutiatur fides: præcepti exemplum se præbuit Diacono, fixo & stabili oculo cælum intuens extensis manibus recta figura. Illi autem cùm ad eos accurrissent, & omnem locum diligenter inspexissent; affirmabant quæsitores se neminem vidisse nisi solas duas arbores à se inuicem parum distantes. *Hæc de S. Gregorio Thaumaturgo, ex diuino munere ad tempus inuisibili factò, Nyssenus.*

Prædixit quoque ante plures annos, Ecclesiam Steiueldensem multis tribulationibus fatigandam.] *Quæ hoc Capite & seq. refert Auctor, Iosephum probant etiam prophetico spiritu fuisse illustratum. Prædixit (inquit) Sanctus hic Vir Ecclesiam Steiueldensem multis tribulationibus fatigandam; cuius rei veritas iam per experientiam nimium est probata. Promisit etiam eidem Ecclesiæ post tribulationum angustias felicia tempora successura, quæ in spe & desiderio expectamus, & expectabimus patienter, nihil de oraculo dubitantes. Hæc Auctor ille qui B. IOSEPHO synchronus extitit. In Vita Dialogistica per Rasonem Bonum-vicinum hæc exprimentur hisce Beati nostri*

CAP. LV.
pag. 181.

noſtri verbis cap. 23. Hæc quam videmus Eccleſia, mi Frater, magna poſteriùs incommoda feret, ſed non deerunt qui precibus pro ea pugnent: dabit enim Dominus poſt labores requiem. Omnia ordinatiſſimè vt ille præcinuit (*inquit*) euenere. perſtatque etiamnum, poſt varias afflictiones & aduerſitates, ad inuidiam ſanctam ceterarum Ordinis Præmonſtratenſis Eccleſiarũ, in accurata Regularis diſciplina obſeruantia, ſub Religioſiſſimi & digniſſimi Prælati Chriſtophori Pilckmanni forti & ſuavi regimine, florentiſſimum hoc Steinneldenſe Cænobium, hoc adeo fideli in calo gaudens Patrono: qui aliquando periculorum temporibus, vt conſtans ibidem maiorum traditio habet, & à D. Petro Roſtio nobis ſignificatum eſt, in candida ac fulgenti veſte Monasterium viſus eſt circuire, & quaſi excubias agere. In laudem Steinneldenſis Eccleſiæ hæc in Libello ſupplici pro ſollicitàda IOSEPHI Canonizatione porrecto Sac. Cæſ. Maieſtati: Monasterium cui ſe debere voluit Anima ſancta, in quo vixit, Germanicum eſt, nobile & ipſum, ac nominatim cùm diſciplinæ Monastiæ, in tanto hodie illius vbique deliquio, ab antiquo tenacitate; tum felici plurimorum in Imperio & hoc ipſo Bohemiæ Maieſtatis Veſtræ Regno Cænobiorum partu. Ab illa matre & nata quondam, & renata nuper eſt Strahouia. Hæc Reuerendiſſ. Queſtembergius ad Piſſimum Cæſarem.

C. LVII.
pag. 187.

Sed ad quemdam multò minoris meriti, ad Abundium, mittebatur, à quo & curatus eſt.]
Quia locus hic in MS. Codice corruptus erat, occaſionem dedit varijs variè eum immutandi; vt cùm Auctor ſcripſerit Abundium, amanuenſis vitioſè ſubſtituit Acontium: quod non-nemo poſtmodum correxit,

xit, ad confocium. Verùm excussis diligenter S. Gregorij Dialogis, manifestè deprehendi, quæ hîc ab Auctore citantur, esse eadem cum ijs quæ Dialogorum lib. 3. cap. 25. scribit S. Gregorius de Abundio mansionario Ecclesia S. Petri. Alius hîc non ante longa tempora (inquit) sicut nostri seniores referunt, custos Ecclesiæ Abundius dictus est, magnæ humilitatis atque grauitatis vir; ita omnipotenti Deo fideliter seruiens, vt idem B. Petrus Apostolus signis ostenderet, quam de illo haberet æstimationem. Nam cùm quædam puella paralytica in eius Ecclesia permansens manibus reperet, & dissolutis renibus corpus per terram traheret: diuque ab eodem B. Petro Apostolo peteret vt sanari mereretur; nocte quadam ei per visionem adstitit & dixit: Vade ad Abundium mansionarium, & roga illum, atque ipse tibi salutem restituet. Hæc & alia plura ibi Sanctus Doctor. Ex quibus satis clarum euadit, ea quæ hoc Capite describuntur, de Abundio hoc intelligenda esse: quare vitiosum textum ad confocium emēdauius, & substituimus ad Abundium.

Subnectere autem dignum duxi, in calce CAP. LIX.
pag. 190. huius libelli, ad omnium eorum, quæ præmissa sunt, corroborationem.] Ex his verbis liquido patet, ab alio hæc Auctore addita. Quomodo enim Auctor noster tā sui immemor fuisset, vt quæ de præcognita S. Engelberti eade diffuse satis Cap. 33. disse-ruisset, eadem hîc loco importuno ad confirmationem ceterorum repeteret? Annexum est ergo hoc Caput ab alio quouis hisce Auctoris nostri scriptis, quæ, vt supra notauimus, imperfecta remanserunt: videtur que dictum hoc Caput ex ijs verbis quæ sub initium eius habentur, in laudem Steiueldensis Ecclesiæ ab alio quouis,

uis,

uis, qui non sit Steiueldensis, conscriptum. Dicit Auctor ille, quisquis est, se subnectere visionem Dei sacerdotis, Fratris IOSEPH, in Ecclesia Steiueldensi Ordinis Præmonstratensis Coloniensis Diocæsis: quasi verò nec de IOSEPHO nec de Steiueldia hæcenus mentionem fecisset: & subdit: Cui visioni tantò firmior fides est adhibenda, quantò præfata Ecclesia viros Religiosos semper habuisse dignoscitur, cum & idem IOSEPH tam bonæ fuerit opinionis, tamque probatæ conuersationis, vt de testimonio ipsius nequaquam debeat dubitari. Hæc omnia dicuntur, quasi hæcenus non esset satis descriptus IOSEPH, vel idem tamquam ignotus, hoc primùm Capite introduceretur. Suspicio ab aliquo, qui Passionem S. Engelberti eiusque miracula digessit, compositum, qui in eorum confirmationem quæ præmississet, hæc per Steiueldensem IOSEPH de eius cade præcognita, & remedium oculorum quod impetrauerat, ceteris corroborandis attexuerit: quomodo etiam Casarius Heisterbacensis Tertium suum qui est de S. Engelberti miraculis librum, hæc B. IOSEPHO nostro facta reuelatione, & oculorum eius curatione concludit, vt videre est apud Surium Tom. VI.

Pag. 195.

Quæ in alio Opusculo, si tu summe Opifex annueris, plenius, lucidius, dulciusque tractabo.] Tractatus hic (vt supra notauimus) ante Vitam eius fusorem conscriptus est, vt ex hisce verbis Auctoris nostri satis constat. Sed & alia quæ in Epilogo huius Opusculi habentur, id ipsum demonstrant: Dimitto illos interim post hanc refectiunculam prandij mei esurientes & sitientes cœnam delicia-
tioribus ferculis pleniorẽ, donec & hæc & alia,
tam

tam facta quàm fienda, plenius cooperante Dei gratia rescribemus.

Sequebatur in Steinneldensi Archetypo Tractatus hic Vitam eius longiorem, suspicor ea de causa, quòd in illa obitus eius desideretur, qui hic cum omnibus suis circumstantiis describitur. Opportune autem, cum Vitam hanc B. IOSEPH prælo subiiciendam aptarem, Reuerendus & Eruditus P. F. Andreas Binder, præclari & Incliti Cœnobij Marchtallensis in Diocesi Constantiensi & Suenica Circariæ Prior dignissimus, hunc eundem mecum ex sua Bibliotheca Tractatum communicauit, cuius hic est titulus: Vita & miracula Beati HERMANNI dicti IOSEPH, Ordinis Præmonstratensis Canonici, ex vetusto pergameno MS. Bibliothecæ Monasterij Marchtallensis fideliter descripta. Excedit Marchtallensis hic Tractatus Steinneldensem sedecim ad minus miraculis, quæ in Steinneldensi Codice non habentur, etsi in Steinneldensi vnum atque alterum contineatur, quod Marchtallensi desit, ut & Epilogus. Erant præterea in hoc Marchtallensi sapius expressa illorum nomina propria quibus miracula contigerant; ut de eius fidelitate & accurratione dubitari non debeat: irrepserunt tamen binæ narrationes hisce [ ] signis incluse, quas ab alio postmodum satis constat adiectas esse. Verba enim hæc quæ in altera narrationum pag. 198. habentur, nam ut in Vita sua legitur, satis declarant Tractatui isti inserta; qui tamen (ut diximus) Vita eius prolixioris conscriptionem præcessit. Consulto autem hunc ex MSS. hisce Codicibus hic subnectimus, quòd Surius octo dumtaxat post obitum eius miracula recenset, cetera per hanc clausulam significans: Multa alia leguntur Beati viri
mira-

334 IN VITAM B. IOSEPH
miracula, quæ & temporis & operis angustia scri-
bi non patiebatur.

Pag. 198.

Quadam ergo die ipsius simplicitas, &c.]
*Hæc est altera narrationum quæ in Marchhallensi
MS. à quopiam addita erat, in qua mirum quoddam
simplicitatis IOSEPH refertur exemplum, quod in
Vita prolixiore nusquam habetur. Non debet tamen
hæc eius simplicitas contractis supercilijs aut torua
fronte sugillari: quam sibi gratam fuisse divina boni-
tas plurimis dignata est indicijs declarare, præter in-
numera quibus eum nobilitavit miracula. Certè verissi-
mum esse, quod cum simplicibus sit fermocinatio eius,
in IOSEPHO nostro, ut & in pluribus alijs Sanctis vi-
dere est. Quanta enim (ut alios omittam) vel in vi-
nius Sancti Assisiatis Francisci Vita huiusce simplici-
tatis exempla legimus? adeo verum est, quod quæ stulta
sunt mundi eligat Deus, ut confundat sapientes. Quin
& plerumque observare est, per eiusmodi simplices
Sanctos, & qui à nasutis ac prudentibus huius sæculi
pro stultis sæpè habiti sunt, Deum plura ac magis stu-
penda patrasse miracula, quàm per alios quosque:
ideoque videntur eiusmodi Sancti fuisse delictum Dei
& æternæ ipsius Sapientiæ, quæ etiamnum sæpè ludit
in humanis rebus, & eiusmodi Sanctis utitur tam-
quam aptissimis omnipotentia sua instrumentis.*

Pag. 203.

In manus sui IESU spiritum suum com-
mendans, erecto corde & vultu migravit ad
Christum.] *Notatione hac difficultas, quæ satis
intricata videtur, est circa annum ac diem obitus
B. IOSEPH expedienda. Quod enim ad diem eius
Natalem attinet, quare eum in Premonstratensibus
nostris NATALIBVS nuper editis, diei quartæ
Aprilis assignemus, quem eadem etiam die in HA-*

GIO-

GIOLOGIO nostro Premonstratensi collocavimus; mirari merito quis posset, cum passim videamus, Auctores eos qui vel Martyrologia vel Fastos sine Vitis Sanctorum conscribunt, eundem unanimiter tribuere diei septimae. Ita D. Molanus tam in Natalibus SS. Belgii, quam in Additionibus ad Martyrologium Vsuardi: D. Miraeus tam in Chronico Premonstratensi quam in Fastis Belgicis ac Burgundicis: R. P. Laurentius Surius Tomo II. Vitarum suarum eundem ponit 7. Aprilis, ut proinde erret Abrahamus BZouius, qui ad annum Christi 1236. (quo eum obiisse putat) eius Vitam apud Surium haberi dicit die 24. Maij. Edidit quidem Cornelius Grasius auctiores quatuor Tomos Vitarum Zachariae Lippeloo Carthusiani Coloniensis, & in earum secundo ad diem 24. Maij Vitam habet Beati nostri: sed fatetur illum non Natalem sed Translationis dumtaxat diem esse. Franciscus Haraeus, Heribertus Rosveydus, Guilielmus Gazaeus, Dionysius Mudzardt, & alij Natalem eius similiter adscribunt diei 7. Aprilis. Verum eundem quarta debere poni, evidenter declarant duo Steiueldensis Ecclesiae (cui certe pra omnibus hac in parte deferendum) Necrologia, sine Memoriarum libri, quorum alter a quadringentis annis conscriptus est. In hisce enim Natalis IOSEPHI 4. Aprilis collocatur, ut mihi significavit D. Rostius. Sed & M. Raso in Vita sua Dialogistica cap. 26. Obijt autem, inquit, virtutum plenus Frater IOSEPH pridie Nonas Aprilis, qui dies Diuo Praesuli Ambrosio festus habetur. Festum enim S. Ambrosij etsi Romana Ecclesia 7. Decembris celebret; non est tamen ille Natalis eius, sed Ordinationis dies, ut in suis ad Romanum

Mar-

Martyrologium Notis Baronius refert: in quo eodem Martyrologio, sicut etiam in suo Beda, die quarta Aprilis annotant Depositionem S. Ambrosij. quo die in Ordine Premonstratensi eius festiuitas recolitur. Quod autem à citatis Auctoribus ad septimam collocetur, occasionem errandi dedisse videtur, ut notat P. Garnefeldt, qui primus 7. pro X. posuit. veteres enim hoc pacto pingere consueuerunt.

Quod autem ad verum annum obitus eius attinet, maior est difficultas, potissimum, cum in Vita eius ille non exprimat, & magna in eo statuendo apud Scriptores sit diuersitas. M. Raso citato c. 26. obijse dicit anno 1226. alij autem Auctores communiter hæcenus eum obijse scripserunt anno 1236. Quod neutrum consistere potest, ut ex Cyclo solari ac lunari colligunt R. R. PP. Garnefeldt & Bebins. Per hæc enim clarissima mundi lumina, veluti per infalibiles Chronologica exercitationis characteres, una cum ijs licet tenuibus vestigijs, qua in Historia Vita eius nobis relicta sunt, eundem inuestigare oportet. Constat ex eadem, in vniuersis adhuc fuisse B. IOSEPH anno 1225. nam illo eadem B. Engelberti diuinitus præcognouit, qua eodem anno 7. Nouembris accidit: ad cuius etiam sepulchrum B. IOSEPHVM cereos oculos obtulisse, ex eadem, ut & ex Casario Heisterbacensi, habetur. Pag. 204. significatur eum obijse feria 5. post Pascha, hisce verbis: Siquidem cum in feria quinta dierum Paschæ carne solutus fuisset, & in sepulchro terræ palustris naturaliter humente depositus fuisset, & in tertia dierum Pentecostes exhumatus à nobis; corpusculum sacrum inuenimus incorruptum. Hæc autem feria quinta, debet esse dies quarta Aprilis, ac festum S. Ambrosij,

ſij quo eum ſuprà obuiſſe diximus. quod nequaquam
 conſiſtere poteſt cum ſententia qua illum anno 1226.
 obuiſſe ſtatuit: nam cum eodem anno, ut bene notarunt
 P. Garnefeldt, & ex Ephemeridibus ac Cyclis dedu-
 citur, Paſcha in diem 19. Aprilis inciderit; nequa-
 quam carne ſolui potuit IOSEPH feria 5. poſt Pa-
 ſcha qua erat feſtum Ambroſij, quod illo anno inci-
 debat in Sabbatum ante Dominicam Indica. Sed nec
 illa aſſertio, qua paſſim obuiſſe dicitur anno 1236. eam-
 dem ob cauſſam ſubſiſtere poteſt, cum eodem Paſcha
 inciderit in 30. Martij, adeoque cum ſepultum eum
 cõſtet die 4. Aprilis, qua erat illo anno feria 6. poſt Pa-
 ſcha, ſi feria quinta poſt Paſcha iuxta Hiftoriam fuit
 ſepultus, debuit ſepeliri antequã eſſet mortuus: quod
 eſt abſurdum. Quid ergo, an fortè in numeris tranſpo-
 ſitio facta eſt, quemadmodum ſepius inter ſcriben-
 dum contingit, ut pro eo quod malè ſcribatur 1236.
 ſcribi debeat 1263.? Ita ſcribendum cenſet P. Gar-
 nefeldt, cui videtur hunc annum 1263. B. IOSE-
 PHO Natalem fuiſſe ad vitam æternam. Funda-
 mentum autem eius eſt, quod cum quarta Aprilis eum
 obuiſſe ſciat, quam putat fuiſſe feriam quartam poſt
 Paſcha, illo anno ſolemnitas Paſchalis in Kalendas
 Aprilis incidiffe debuerit, ut & die 4. qua erat
 S. Ambroſij feſtũ, potuerit obuiſſe, & in feria 5. ſepeli-
 ri: putat enim ille pridie eũ obuiſſe, antequã ſepeliretur.

R. P. Philippus Bebius eum obuiſſe ſtatuit an-
 no 1233. quo litera Dominicalis erat A. feſtum Pa-
 ſche 3. Aprilis: adeoque ſi defunctus fuerit fe-
 ria 2. qua erat quarta Aprilis & feſtum S. Am-
 broſij, feria 3. nuntiata fuerit mors eius Steinnuel-
 die; quo die atque etiam ſequenti ortum eſt pium cer-
 tamen inter Steinneldenses, dum ſacrum eius corpus

auhere, & inter Moniales, dum illud retinere volunt; feria quinta Pascha tandem lite utcumque sopita, in Cænobio Virginū sepultus fuit. Hæc est P. Bebiij coniectura, quæ, ut etiam P. Garnefeldt, nullaratione mihi probatur. Cùm enim uterque non nisi Suriana Vita usus fuerit, in qua cap 55. hæc verba habentur: Corpus eius ex sepulchro eduximus feria tertia Pentecostes, cùm iam in illo iacuisset à quinta feria Paschatis loco palustri & naturaliter humido. nec exprimat quod eadem feria quinta carne solutus fuerit, quod manifestè MS. Steinueldense asserit; hinc occasio errandi orta est, quòd suspicati fuerint, eum vno saltem (ut Garnefeldt) vel pluribus diebus (ut Bebius sentit) ante feriam illam quintam post Pascha, qua sepultus fuit, obiisse. Verùm errorem hunc satis clarè redarguit nostra hæc quam edidimus MS. Historia: in qua manifestè dicitur carne solutus eadem feria quinta, ac etiam sepultura traditus. Cùm enim Virgines timerent, ut postea factum est, hunc sibi pretiosum thesaurum eripiendum, cùm eodem die manè ante lucem fortè obierat, potuerunt eum faciliè sub vesperam sepelire. Nec obstat, quòd mors hæc Steinueldiæ nuntiata fuerit: quia cùm tantùm tribus leucis inde Steinueldia distaret, faciliè hoc eis nuntium deferripotuit.

Oportet ergo indagare, quo anno ab illo 1225. quo certissimè eum adhuc superfuisse constat, solemnitas Paschalis inciderit in ultimam Martij, ut quarta dies Aprilis, cum illa post Pascha quinta feria, coincidat: & in quo litera Dominicalis sit. F. Eiusmodi annus est 1241. ut ex Cyclis decennouennalibus Bedæ, ex Christiano Massæo, & qui nouissimè de his
Chro-

Chronologicis characteribus exactè satis scripsit, Setho Caluisio, videre est. Hoc anno Pascha in 31. Martij incidisse etiam ex Abbatis Sladensis Historia constat, qui VValdomarum Danorum Regem die 28. Martij in die Cœna Dominica obiisse dicit. Hoc anno obiisse statimus B. IOSEPH, cum Cyclus solaris esset 18. lunaris 7. Indictio verò 14. Erat is annus à fundatione Ordinis Præmonstratensis 122. à glorioso transitu S. NORBERTI 107. Domini Eggerici decim tertij ad S. Michaëlem Abbatis annus tertius.

Sepultum fuit corpusculum ipsius in eodem Monasterio, in loco præsignato.] Fuit illud Cœnobiū Houen Virginum Ordinis Cisterciensis, (ut etiam censet D. Rostius) tribus à Steinuedia leucis distitum, iuxta Tolbiacum situm, in quo Pastoratum S. Martini iam tum habebant Steinuedenses Canonici, quibus huc illuc iter agentibus Cœnobiū Houen maxime obuium est. In eiusdem loci Obituario vetustissimo VII. Id. Aprilis annotatus habetur obitus B. IOSEPHI nostri. Quin & in eodem Codice antiquissimo caractere hæc habentur: Notum sit omnibus huius Ecclesiæ filiabus, tam futuris quàm præsentibus, quòd hi sunt Fratres quos plena fraternitate recepimus, & singulari oratione commendatos habemus: Fratres de Valle S. Petri (id est Heisterbacenses) de Sigeberg, de Steinuedt. Et paulò post sequuntur nominatim aliquot, quibus plena concessa est fraternitas: inter quos aliquamulti adscripti erant Steinuedenses; ut ex hoc constet, eos iam olim cum hoc Cœnobio familiaritatem coluisse. Fundus etiam loci in templo est humidus, quod in Tractatu miraculorum hisce

verbis innuitur, dum in sepulchro terræ palustris
 naturaliter humente IOSEPH dicitur depositus:
 sed & in ambitu prope ingressum Ecclesie valdè a-
 quosus est. Ab annis aliquot, cum alicui sepulchrum
 in medio templo vellent fodere, repertum est quip-
 piam lapideum seu muratum (an fortasse is locus
 sepulture B. Fratris nostri fuit?) iussique sunt desi-
 stere, & alibi foveam facere. De B. autem Liuthil-
 de Virgine (cuius in Houcn celebrem esse memoriam
 Casarius testatur) moderna Virgines nihil sciunt;
 ideoque minùs mirum quòd ipsis nihil de IOSEPHO
 ibidem sepulto, & Elizabetha illa cuius Vitam con-
 scripsit, constet. Quo atatis sue anno obierit vir Bea-
 tus, Vita non exprimit; hoc interim inde habetur, eum
 prouecta admodum etate obiisse: præ senio namque
 scipione utebatur, & cum pueris etiam ieiuniorum
 diebus quippiam edere cogebatur. Putat D. Petrus
 Rostius, eundem cum adiectis vita ipsius nouem illis
 annis ad preces B. Virginis Elizabeth, coniectura
 satis probabili, ultra 80. annos vite habuisse, susce-
 ptumque ad Religionem sub Magistro Vlrico, II. Præ-
 posito Steinueldesi, anno circiter regiminis eius quar-
 to, qui obiit anno 1170. adeoque floruisse B. IOSEPH,
 non sub vno Macario Abbate Steinueldensi, sed sub
 Vlrico, VVernero, Tetzolino, Hermanno Præpositis:
 & sub Alberto, Herenfrido, Euerardo & Macario
 Abbatibus. R. P. Philippus Bebius, qui eum reue-
 lationis illius de 11000 Virginibus anno 1183. at-
 tis sue 37. auctorem fuisse putat, ut alibi diximus,
 septem annis eum octogenario maiorem credit: ve-
 rum cum non possit subsistere assertio ipsius, qua eum
 putat anno 1233. obiisse; necessario dicere oportet
 in nostra sententia, qua eum obiisse credimus an-

no 1241. eum annis aliquot nonagesimum superasse. Cum itaque in Houen sepultus fuisset usque ad feriam tertiam Pentecostes; lite per Archiepiscopum Coloniensem (qui tum temporis erat Conradus ab Hoesteden, alter à S. Engelbertò) decisa, solemniter Steiueldiam translatus est: qua Translatio incidit in diem, non ut Grasius scribit, & nos aliquando in NATALIBVS etiam notauimus, vigesimam quartam May; sed ut in HAGIOLOGIO eam assignamus, diem vigesimam primam: in eam enim anno illo incidebat hæc feria tertia Pentecostes.

Non enim poterit charta, etiam si ex integro Pag. 225. scribatur, comprehendere, quantis signis & prodigijs Dominus Sanctum suum in tam paucis mensibus est magnificare dignatus. Deus mundo testatum volens, quàm sibi in Beatissimo hoc seruo suo complacuisse, plurimis ijsque stupendis eum decorauit miraculis: quorum aliqua hoc Tractatu videre licet, etsi plurima alia patrata sint que literis commendata non fuerint. Dicit enim Auctor noster initio sui Tractatus, se tantùm præsentem schedulam de tanto numero miraculorum Fratris HERMANNI IOSEPH, cuius corpusculum in Steiueldensi Ecclesia requiescit, conscripisse. Hoc etiam verba superius ex pag. 225. hic posita, adstruunt: quin &, quòd se plurima omisisse dicit: non enim chartam, etiam si ex integro conscriberetur, comprehendere posse, quantis signis & prodigijs Dominus Sanctum suum in tam paucis mensibus sit mirificare dignatus. neque quando hæc conscribebat, iam desisse miracula, ideoque eum promittere, se & hæc & alia fienda aliquando plenius Dei cooperante gratia descripturum.

342 IN VITAM B. IOSEPH

Quo tempore corpus eius sacrum è terra lenatum sit, nescitur: dubium autem non est, temporis successu id propter miraculorum multitudinem factum esse. Requiescit illud in tumba vetusta è ligno sculpta, pulchreque depicta. Anno autem 1509. R. D. Ioannes à Monasterio Eysflie Abbas, transtulit Altare & tumbam B. IOSEPH à loco sepulturae ad medium templi. Altare autem hoc non abusivè vocari B. IOSEPH, ex tabula in Sacristia Steiueldensi pendente colligitur, quæ sic habet: Altarium extra cancellos ferreostertium cõsecratum est in honorè B. MARIÆ Virginis, B. IOSEPH Confessoris, BB. Petri, Andreae & Matthiæ Apostolorû, Sanctorumque Dionysij & Nicasij Martyrum atque Pontificum, & B. Catharinæ Virginis, quorum effigies in valuis Altaris positæ sunt. Propè sepulturae locum pulchra B. IOSEPH visitur statua, iustam hominis adæquans longitudinè, quæ à dextris B. MARIÆ iconem æque proceram habet. Sepulchrum Beati viri hodièque deuoti homines voti soluendi causâ frequenter visitant, munus suum offerentes, & (ut ait Cratepolius, qui anno 1592: scripsit Indiculum SS. Germania) Dominus Deus eius sanctitatem ad hunc vsque diem signis diuersis declarare non desinit. Inuocatur autem potissimùm à puerperis, nec sine fructu, ut quædam attestatae sunt. Quin & non ita pridem vir quidam honestus, ex grauissimo morbo post Extremam vñtionem præter omnium expectationem conualescens, beneficium hoc post Deum B. IOSEPH (de cuius fonte potum adferri curauerat) acceptum retulit, ut ex Steiueldia nobis significatum est. Circumfertur eius imago in Germania sculpta, in qua exprimiur habitu suo regulari, cui ex zona complures clauces pendent,

dent, (credo propterea quòd fuerit Ecclesia sua Sacrista) & altera manu calicem continet, ex quo tres flores ad instar rosarum exurgunt. Quod, an forte significet ipsum sub Missæ Sacrificio celesti sapiens odore refectum, siue quid aliud, hæcenus rescire non potui. Relatum mihi quidem à venerabili viro quodam, qui Steiueldia aliquando commoratus est, ex traditione ibidem haberi, D. Virginem aliquando per IOSEPHI cubiculum rosas sparsisse, quas ille calice collegerit. An hoc ideo factum fuerit; an verò ideo, quòd D. Virginem semper Rosam vocare solet; vel aliam quamuis ob causam; definire non ausim. Edidimus & nos aliquot annis elapsis eiusdem Beati effigiem, altero brachio puerulum IESVM deuotè stringentem, altero verò liliū preferentem, cui hoc ex Psalmo Elogium circumflexum est: Concupiui salutare tuum Domine. Imaginis autem epigraphe hæc est: Exultabo in Deo IESV meo. Habacuc 3. Eidem hoc Tetrastichon Hertoghius noster subiunxit: Dum gratis nomen IOSEPH virtutibus æquas,

Virtutum accrescens floribus ante Deum;
Florigera patria satus, & de Virgine flore,

Quid mirum si te IOSEPH IESVS amet?
Sed & alteram hoc Epigrammate illustrauit:

Lilia delectant te candida, candidè IESV?

Lilia quæ carpas virginitatis amas?

Lude sinu IOSEPH; nec enim vlla suauius vsquam

Lilia, quæ carpas, virginitatis olent.

Luserunt & alij nonnulli in B. IOSEPHI laudem varia Poemata: nos eiusdem quod in HAGIOLOGIO nostro illustramus Elogium sepulchralis inscriptionis loco hic atteximus: Pridie Nonas Aprilis in Eyflia Cœnobio Steiueldensi Natalis B. IOSEPH Pref-

byteri & Canonici Ordinis Præmonstratensis, Qui post præclara meritorum insignia, post annos quamplurimos summâ vitæ innocentiâ transactos, post creberrimas sibi diuinitus factas reuelationes, post continuaram ab ipsa infantia cum Regina cælorum castissimam familiaritatem, post continuatam integerrimi animi corporisque virginitatem, febris correptus lethali, eaque ad extrema perductus, in manus sui IESU spiritum eximia animi pietate commendans, erecto corde & vultu ad æterna tabernacula feliciter emigravit. Cuius sanctissimo interuentu, varij ad vitam mortui reuocati, cæci illuminati, surdi sanati, phrenetici & hydropici curati, dæmones effugati, ac plurima alia patrata sunt miracula.

Sepulchro B. IOSEPH huiusmodi affixū est Epitaphiū:

Conditur hac tumba simplex, IOSEPH, illa columba,

Delicium MARIÆ, grande decus patriæ.

Pag. 228.

Sicut matrem tuam, ROSAM, intimè lætificasti.] *Opuscula hæc tenerrimis affectibus plena, sicut stilo simplici, alibi tamen non ineleganti composita sunt, ita pium & humilem Auctorem suum facile produunt. Quod autem Vita eius Cap. 24. dicitur, eum ex nimia familiaritate, suppresso nomine reuerentiæ, Beatissimam Deiparam ROSAM vocare consueuisse; quod & ex alijs Capp. patet, tam in hoc primo Opusculo, quam etiam seqq. videre est. In II. enim ita habetur pag. 233.*

Te, ô turba generosa,

Præit illa florens ROSA,

Sola ROSA principalis,

Nec est ibi ROSA talis, &c.

Opus-

Opusculo III. pag. 240.

Domus nostra liliosa,
Delicata sit cum ROSA.

Item IV. pag. 245.

Gaude, plaude, clara ROSA.

Item pag. 247.

Tibi clamo: ROSA, ROSA,
Pulchra nimis & formosa.

Item pag. 252.

Gaude ROSA speciosa,
Super Rosam tu formosa:
Tu es ROSA singularis.
Sola ROSA tu vocaris:
Tu Lilium & Viola.

Item pag. 260.

Gaude ROSA charitatis.

Denique Opusculo V. pag. 262.

Gaude ROSA speciosa, &c.

Iubilus seu Hymnus de SS. 11000. Virgini- Pag. 231.
nibus.] *Fallitur in Sacratio Agrippinae P. Erhardus
V Vinheim, qui pag. 107. eundem Lansbergio Car-
thusiano tribuit. id enim mero errore accidisse, testan-
tur D. Rostius & P. Bebius, quod is una cum Gratia-
rum actionibus in editione Enchiridij militiae Chri-
stianae Lansbergij anno 1607. apud Mylium Coloniae
impressa, & à R. P. Theodoro Petraio, R. D. Stein-
ueldensi Abbati moderno inscripta, in fine subiun-
ctus haberetur: ut enim in Notatione Iubilo praemissa
loquitur P. Petraius, se nullatenus ambigere ait, quin
idem ille sit, cuius P. N. Surius in Vita S. HER-
MANNI cap. 26. meminit: dicens eum sibi à
SS. 11000. Virginibus (quas COLUMBELLAS,
uti & B. MARIAM ex multa familiaritate RO-*

Y

SAM

SAM nominare solitus erat, reuelatum. Ex hoc Lansbergij libello P. Erhardus VVinheim eundem sine ulteriori examine descripsit, eumque relicto vero eius Auctore, Lansbergio tribuit. Constat autem ex vetustissimo Steinneldia Codice, eundem Hymnum in B. Vrsula templo apud eiusdem B. Virginis sepulchrum ante 200. annos affixum fuisse; quomodo iterum ibidem in tabulâ quadam, manu R. D. Christophori Pilckmanni Steinneldensis Abbatis conscriptus, hoc tempore suspensus cernitur.

Pag. 263.

Virginalis turma sexus.] Hanc insignem de sancta Vrsulanarum Virginû societate Sequentiam, quæ Colonia ac Steinneldia in sacro Missæ Officio, die Virginibus festa frequentatur, probabilibus Rostij ac Bebij coniecturis, superius asseruimus posse esse illam noui cantus historiã, quam Cap. 26. Auctor noster à IOSEPHO compositam significat: quam etiam M. Raso vocat noua de Virginum trophæis carmina: cuius etiam calitus ipsi melodia suggesta sit. Quòd autem in hac Sequentia B. Vrsula sponsus non Æthereus (ut eum B. Elizabetha Schonangiensis appellat) sed Conanus vocetur; responderi potest (ut P. Bebius significat) eum post Baptismum Ætheri nomen forte accepisse, cum Gentilis existens Conanus vocaretur, quo eum nomine communius vocari, cum D. Fleyen, Gualfredo, VVinhemio, & aliis, idem Bebius censet. Quòd verò pag. 265. dicatur manus feminea rexisse naues, non excludit virorum operam, sed tantum significat, B. Vrsulam, promisso sibi calitus auxilio nixam, hominum auxilia contempsisse: ac licet aliqui virorum, qui illos inuarent, in ista societate extiterint, eos comparatione ad Virgines facta ad eos paucos fuisse; ut virginea manus potuerit dici rexisse naues,

naues, cum etiam sancta Virgines complura illius
 naualis turbae officia subirent: quae cum omnia à
 S. Vrsula directione penderent, verè dici potuit fe-
 minea naues manu directas, quomodo Poëta ille dice-
 bat: Tanti dux femina facti. Quae denique p. 265.
 dicuntur, quòd per Monasteria fuderint lacry-
 mas, &c. et si non-nemo legendum putet per ministe-
 ria, id est per officia & exercitia publici cultus &
 Christiane religionis, quomodo Actorum 13. cap. di-
 citur, Ministrantibus autem illis Domino: posset
 tamen dici, respexisse Auctorem Sequentia ad sua
 tempora, non ad tempus quo sancta Virginum socie-
 tas Romae fuerit: quasi diceret; Virgines hasce, cryp-
 tas Martyrum circumnisse (quae forte etiam Monaste-
 ria vocari possunt, eò quòd in ijs Christiani à Genti-
 libus sequestrati soli degerent) in quibus, vel super
 quas, postmodum in pace Ecclesiae Monasteria edifica-
 ta constat: aut denique dicere possemus, etiam illo
 tempore Gentilium Imperatorum, Romae Monasteria
 seu ediculas aliquas priuatas diuino cultui dicatas
 fuisse, in quibus forte personae aliquae Deo dicatae ha-
 bitarent. Videatur Bellarminus Tom. I. Controuer-
 siarum, agens de Ecclesia eiusque membris lib. 2. de
 Monachis cap. 5. ubi ostendit, circa annum 266. se-
 disse Romae S. Dionysium Papam, qui antè Mona-
 chus fuerat & ex Monasterio assumptus. Multa
 huc adduci possent de Essenis apud Philonem, de qui-
 bus eruditè Serarius in Trihæresio lib. 3. Certe in
 Martyrologio illis Diocletiani & Maximiniani
 temporibus etiam ascetas passos constat. Si asceta (in-
 quit Illustrissimus Baronius ad annum 301.) tunc
 passi sint, ergo erant Asceteria, id est Monasteria. San-
 ctus etiam Dionysius Areopagita in lib. de Eccl. hie-
 rarch.

rarch. cap. 6. multa de Therapeutis tradit. Videantur Hilduinus Abbas, Matthæus Galenus, Antonius del Rio in Vindicijs Areopagiticis contra Scaligerum ac alios Nouatores, ac postremò P. Lantfelius in Apologia. Hæc & alia plura, quæ pro huius Virginum Vrsulanarum Historiæ defensione adduci possent, speramus aliquando diffusius habenda in Opere illo quod doctissimus P. Bebius iamdudum præ manibus habet.

Subiungo hîc Orationem quamdam de B. IOSEPHO in Marensi Monasterio repertam, quæ nescitur quàm antiqua sit, vt constet iam olim eundem inuocatum: sed & alias duas aliunde acceptas: Deus, qui beatum HERMANNVM ad Monasticæ perfectionis culmen visione mirabili vocare, & gratiæ tuæ præsidij solidare dignatus es, vt dilectissimi Filij tui Genitrici sub nomine castissimi IOSEPH desponsari, eiusque stupenda familiaritate per omnem vitam frui mereretur: concede propitius; vt quem miris virtutibus clarere, ac miraculis hoc in loco vigere voluisti, eius dignissima intercessione adiuuemur, & perpetua in cælestibus, cum Vnigenito tuo ac eius Matre sanctissima, beatitudine donemur. Per eundem. *Alia aliunde suscepta:* *Antiph.* O Liliû beatum Diuæ percharum ROSÆ, decus Agrippinatum, Confessor gloriose, nos tua iuua prece, vt à peccato puri, & ab æterna nece semper simus securi. *ψ.* Desiderium animæ eius tribuisti ei Domine. *ꝛ.* Et voluntate labiorum eius non fraudasti eum. *Oratio.* Deus qui B. IOSEPH Cōfessorem tuum ad eò benedictionibus præuenisti, vt à pueritia creberrimis gloriose Virginis MARIÆ visitationibus & alloquijs

quijs frui, ei que per Angelum desponsari mereretur: præsta quæsumus; vt innocētis & sanctæ vitæ eius vestigijs insistentes, ad cælestem patriâ, in qua gloriosus exultat, securi perueniamus. Per Dominum. *Item alia alibi reperta*: Deus qui beatum IOSEPH Confessorem tuum ex millibus electum, singularibus dotasti amoris tui priuilegijs, eundem que dissolutis captiuitatis huius vinculis, non ad Ægypti principatum, sed ad cælestis Regni gloriam euexisti: concede propitius; vt quem fratrem habuisse gaudemus in terris, eundem nunc Patronum mereamur habere in cælis. Per Dominum.

Coronidis loco subtexo hoc pro cultus B. IOSEPHI amplificatione, Votum Phalencis aliquot nuper à Polycarpo Hertoghio, Ecclesiæ nostræ Canonico, ac S. T. Lectore, compositis:

HERMANNVS niuæ decore mentis
Totus Candidus, atque Candor ipse,
Factus delictum Dei Parenti,
IOSEPH dicitur, Angeloque teste,
MARIÆ Dominæ ore nominatur.
Quid super; nisi vt annuente Sponsa,
Et Sponsæ Genito annuente, Sanctus
VRBANI Domini ore nominetur?